

VIENTYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Amerikos laimėjimas — Lietuvos laimėjimas. Tik mokratijoms laimėjus šį karą, Lietuva bus nepriklausoma valstybė. Todėl visų lietuvių pareiga padėti Amerikai.

216
New York, Pa. 470 Fifth Ave.
Lithuanian National Weekly

LVI METAI 50 N.

PENKTADIENIS, 1942 M. GRUODŽIO (DEC.) 11 D.

KAINA 5 CENTAI

DABAR

Po metų laiko
Via kabinuoja
Tai ne nauja
Be pavardės

JUOZAS TYSLIAVA

Stai jau ir antri metai, kai japonai užpuolė Perly Uostą. Jeigu prieš metus laiko japonai drįso pulti Ameriką, tai reikiama, kad Azijos imperalistai jautėsi stiprūs. Jeigu japonai jautėsi stiprūs, tai, aišku, jie tikėjosi laimėti.

Bet kaip dabar, po metų laiko, atrodo?

Japonai, kariaudami su Jungtinėmis Valstybėmis, jau yra praradę daugiau kaip 300 karo ir transporto laivų.

Tuo metu, kai Jungtinės Valstybės, kariaudamos su Japonija, yra netekusios tik 55 karo ir transporto laivų, tai japonų nuostoliai — milžiniški.

Vargiai, ar šiandien japonai jau toki optimistiški...

Bet būtų klaidinga manyti, kad japonai — "šilta vilna". Karas Azijoje arba Ramiajame vandenyne gali nusitęsti ilgiau, negu Europoje, Afrikoje arba Atlanto vandenyne. Viena, betgi, yra aišku: japonai, kaip ir vokiečiai, nelaimės šio karo.

Galima, kad Jungtinės Valstybės neturėjo iš anksto paruošto tinkamo mobilizacijos plano.

Tai, žinoma, įvyko todėl, kad Amerika iš viso neturėjo privalomos kariuomenės tarnybės.

Nenuostabu, jei tik dabar įsitikinta, kad 38 metų sulaukę vyrai yra netinkami karo tarnybai.

Tokie ir panašūs kaltinimai valstybei kaštuoja milžiniškas sumas pinigų.

Bet, anot Napoleono, karui laimėti, reikalingi trys dalykai:

Pinigi, pinigų ir pinigų...

Minnesotos gubernatorius Harold S. Stassen siūlo pokarinį pasaulinį pirtvarkytį į "jungtines tautas".

Tai įdomi, nors ir nenauja, mintis. Victor Hugo, didysis prancūzų poetas ir atkaklus kovotojas su Napoleono III-jo diktatūra, jau praėjusiame amžiuje svajavo apie "jungtines pasaulio valstybes".

Napoleonui I-jam žlugus, vadinas Vienos kongresas taip pat turėjo "labai gražių planų".

Ogi Tautų Sąjunga, įsikūrusi po praėjusio karo... Deja, nė vienas iš šių gražių idėjų nebuvo įkūnyta.

Galima drąsiai sakyti, kad lietuviai, proporcingai, perka karo bonų daugiau, negu kitų tautų žmonės.

Stai, Philadelphiajos lietuvių pasiryžo į trumpą laiką nupirkti milijono dolerių vertės karo bonų.

Manoma, kad Chicagojos lietuvių iki šiol jau yra pirkę trijų milijonų dolerių vertės karo bonų.

Kiekvieno lietuvių pareiga padėti Amerikai.

Laimėjusi karą, Amerika nepamirš Lietuvos.

Zinomas lenkų valstybės vyras, žymus publicistas, Ignacas Matuszewski padėjo savo pavardę.

Tuo tarpu lietuvis, taręs rimtą žodį lenkams, nedrįso pasirašyti. Kodėl?

ALIJANTAI KONCENTRUOJA SAVO JĖGAS ŠIAURĖS AFRIKOS FRONTE

Vėliausiomis žiniomis iš Šiaurės Afrikos, Tunisijoje anglai ir amerikoniai koncentruoja savo kariuomenę dideliame ir lemiamam mūšiu. Tunisio ir Bizerte barose alijantų kariuomenė sustiprėta naujais tankais ir lėktuvais. Kasdien į tą frontą atvyksta nauji daliniai ir naujos karo aviacijos eskadriėlės.

Šiandien turėjo ore pirmenybę, tačiau dabar ta persvara laipsniškai pereina į alijantų rankas. Žinovai teigia, kad kaip tik alijantai pasiekė galutinę pergalę, pradėję didelių puolimų galutinai likviduoti vokiečius Tunisijos trikampyje, kurį dabar laiko gana stiprios ašies jėgos.

Anglai šaukia tarnybai Hitleris pakeitė savo karo patarėją

Ziniomis iš Londono, Anglijos vyriausybė nutarė šaukti karo tarnybai visus 17 metų amžiaus jaunuolius. Iki šiol tarnauti turėjo tik aštuoniolikos ir pusės metų jaunuoliai.

Londonas praneša, kad šiomis dienomis Hitleris pašalino savo karo patarėją gen. Hadlerį ir jo vietoje pasirinko pulkininką Kurt Zeitzlerį, kurį pakėlė į generolus. Zeitzleris dabar vadinamas "politinis generolas" nes jis, kaip karys tokio laipsnio neužsitarnavo.

Nuskandino keturis japonų karo laivus

Šiomis dienomis Amerikos karo lėktuvai ties Guadalcanal, Pacifike nuskandino keturis japonų karo laivus. Japonai matyt, bandė išsodinti daugiau kariuomenės Guadalcanal saloje, tačiau nepavyko.

Zeitzleris yra daugiau politikierius negu karys, tačiau pripažįstama, jis yra nemažas mechanizmo karo kautynių žinovas.

Rusams taip pat sekasi

Ziniomis iš Maskvos, rusų kariuomenė ties Stalingradu, Rževu ir kituose frontuose ne tik sekmingai atlaiko sustiprintus vokiečių kariuomenės puolimus, bet dar juos ir puolė. Centraliniame fronte, ties Velykėje Luki privertė vokiečius trauktis apie 7 mylias į vakarus, dar arčiau Latvijos sienos.

Savo laiku būdamas Balkanuose jisai pasirodė labai žiaurus ir todėl kitų karininkų laikomas "gengsteriško tipo".

Italijos gyventojai bėga iš didelių miestų

Anglijos karo aviacijai pradėjus sistematiškai bombarduoti Italijos didžiuosius pramonės centrus, tūkstančiai tų miestų gyventojų pradėjo kraustytis į kalnus ir mažesnius Italijos miestelius. Taip pat iš tų pramonės centrų bėga darbininkai.

Kiek kainavo vieni karo metai

Apskaičiuota, kad praėjusieji karo metai Jungtinėms Amerikos Valstybėms kainavo 46 milijonus dolerių, arba daugiau negu kainavo vienas pereinamas pasaulinis karas. Kiekvieną mėnesį karo reikalams išleidžiama apie šėsi milijonai dolerių.

Sovietai atidėjo rinkimus

Ziniomis iš Maskvos, šiandien turėjo įvykti Aukščiausios Sovietų Tarybos arba seimo rinkimai, tačiau dėl karo rinkimai atidėti iki 1943 metų gruodžio mėnesio.

Italai nori taikos

Iš Londono praneša, kad švedų laikraštis Dagens Nyheter paskelbė, jog Romoje šv. Petro bažnyčioje, kur prieš keletą minučių popiežius atlikė apeigas, susirinko milijonai žmonių ir pradėjo šaukti "Tegyvuoją taika!" Tas įvykis pereiną antradienį.

Rumunai veda slapta, derybas

Zinomis iš Europos, paskutiniu laiku vokiečiai reikiama didelio nepasitikėjimo ir net pasipiktina rumunais, kurie būk veda slapta derybas su alijantų diplomatais Turkijoje.

Perdaug užsienio darbininkų Vokietijoje

Paskutiniu laiku Vokiečiai susirūpino dėl nuolat didėjančio Vokietijoje užsienio darbininkų skaičiaus. Kai kurie vokiečiai mano, kad jeigu Vokietijoje kiltų koki nors neramumas, tai prievarta atgabenti iš kitų valstybių darbininkai stotų Vokietijos prieš pusėn ir sudarytų rimtą jėgą ir didelį pavojų.

Panaikino WPA

Prezidento Rooseveltto pareiškimo, nuo ateinančių metų vasario 1 d. visam krašte panaikinama WPA, kuri samdydavo bedarbius įvairiems viešiesiems darbams. WPA, kaip žinoma įsteigta Amerikoje dar esant dideli bedarbių, tačiau dabar kai darbininkai reikalingi karo pramonei ir ūkiui, WPA laikoma toliau nereikalinga.

Chicagoje yra dešimtis lietuvių statymo ir paskolos bendrovių

Chicagoje yra dešimtis lietuvių statymo ir paskolos bendrovių. Jos jau yra išpardavusios karo bonų už milijoną ir 800 tūkstančių dolerių. Neseniai susidarė branduolio bendro komiteto iš visų lietuvių patriotinių grupių karo bonams platinti.

Kapit. Lipskis rašo iš nelaisvės

Prieš kurį laiką rašėme, apie Great Necko lietuvių leitenantą Clarence W. Lipski, kuris šiais metais buvo apdovanotas Distinguished Service Cross atsižymėjimo ženklu, buvo pakeltas į kapitono laipsnį ir tą pačią dieną pakliuvo į vokiečių nelaisvę.

Dabar pranešama, kad kapitonas Lipskis keletą kartų rašė iš vokiečių nelaisvės ir sako, kad "su juo eigiamaš nebologai," tačiau tėvų prašė siųsti kodaugiaušiai siuntinių per Raudonąjį Kryžių.

Dabar taip pat paaiškėjo, jog šių metų rugpjūčio mėn. leit. Lipskis, valdydamas Amerikos bombonešį, skrajojantį tvirtovę, bombardavo Vokietiją. Jį užpuolė daug vokiečių naikintuvų ir smarkiai apšaudė, tačiau nežūrint to jis laimingai paskrido į savo bazę. Parskridus paaiškėjo, kad jo lėktuvas pataikė 2,000 kulkosvaidžių kulkų ir 12 arimų šovinčių, o daugumas jo lėktuvo igulos narių buvo sužeisti.

Už tą atsižymėjimą jis buvo apdovanotas, tačiau tą pačią dieną, kada gavo atsižymėjimo ženklą ir buvo pakeltas į kapitonus, jis nukrito vokiečių teritorijoje ir buvo paimtas į nelaisvę.

Teisėjas J. T. Zuris prisaikdintas

Gruodžio 7 d. Chicagoje, Miesto valdybos rūmuose, antram terminui prisaikdintas teisėjas J. T. Zuris, kuris perreiktas rinkimais antrą kartą išrenkamas teisėju. Prisaikdinime dalyvavo ir lietuviai višiuomenės veikėjai.

\$34 už svarą mėsos

Graikų nuo karo nukentėjusiems šelpti sąjunga gavo žinių, kad Graikijoje, kuria okupavo vokiečiai ir italai, civiliniai gyventojai už produktus juodoje rinkoje moka nepaprastai daug. Už vieną svarą duonos mokama \$22.40, už svarą mėsos \$34, už tužiną kiaušinių \$27, svarą cukraus \$22.50, penkis svarus bulvių \$14.25, svarą ryžių \$14, svarą makaronų \$37.50, šmotuką muilo \$11, vyriškus drabužius \$1,500 ir vieną porą batų \$400.

BOSTONO GAISRE ŽUVO 12 LIETUVIŲ

Cocanut Grove gaisre sudegė keturi vienos lietuvių šeimos nariai iš Brocktono

Mūsų korespondentas iš Brocktono praneša, kad Bostono Cocanut Grove tragedijoje lapkričio 28 d., kur žuvo 503 žmonės ir ligoninėse yra 117 apdegintų ir sužeistų žmonių, kaip dabar patirta, žuvo iš viso dvylika lietuvių, jų tarpe keturi vienos lietuvių šeimos nariai iš Brockton, Mass. Brocktoniečių Augustų Bratulevičių dvi dukterys ir du žentai žuvo toje nelaimėje. Jų dukterė Josephine buvo ištekėjusi už John Powell-Paulio ir Elena ištekėjusi už italo Cafarella.

Visi keturi tą vakarą linkminosi Cocanut Grove kabinete ir visi keturi sudegė. Toje pačioje nelaimėje žuvo ir kita lietuvaitė iš Brock-

KARO LAIVO VADAS MONSEVIČIUS APDOVANOTAS UŽ ATSIŽYMEJIMĄ

Laimingai parvedė sutorpeduotą laivą į uostą

Brocktono lietuvis Petras Moncevičius, sūnus Anastazijos Moncevičienės, šiomis dienomis Jungtinių Valstybių Prezidento parėdymu apdovanotas Karo laivyno kryžium už atsižymėjimą, drašą ir pavyzdinę tarnybos pareigų ėjimą kautynių metu.

Prieš kurį laiką Atlanto vandenyne komodoras Petras Moncevičius, vadovavo karo laivui USS Laramie, kurį priešas nakties metu sutorpedavo. Vado Moncevičiaus akykumo ir iniciatyvos dėka ne tik išvengta jūrininkų aukų, bet ir pats sutorpeduotas laivas kovodamas su priešu, laimingai parplukdytas į uostą ir išgelbėtas.

USS Laramie buvo sutorpeduotas šių metų rugpjūčio mėnesį.

Karo laivyno pažymėjime pasakyta, kad komodoras

Moncevičius, nustatęs, kad povandeninio laivo ar laivų puolimas neišvengiamas, įsakė visai laivo įgulai pasiruošti kautynėms. Tokiu būdu kai torpeda pataikė į laivą, mažai jūrininkų nukentėjo. Puolimo metu Moncevičius laivą laikė visai aptemintą ir karo laivą prižiūrėjo laikino laivo pataisymu. Savo sužalotą laivą jis laimingai išmavravo iš formacijos ir laimingai atvedė į uostą.

Komodorius Moncevičius įstojo į Annapolio karo laivyno akademiją 1917 metais, antras lietuvis toje laivyno mokykloje iš Brocktono. Karo mokyklą baigė ir įstojo į aktyvų tarnybą 1922 metais, o 1929 metais jis ir kiti devyni karo laivyno ikarininkai buvo išrinkti adjutantai prie Batųjų Rūmų. Jis taip pat tarnavo Kinijoje, Filipinuose ir Tolimuose Rytuose.

Alijantai galės naudoti Dakaro bazėmis

Amerikos kariuomenės vadas šiaurinėje Afrikoje gen. Eisenhoweris paskelbė, jog sutarė su prancūzų administracija Dakare dėl leidimo alijantams naudotis Dakaro karo laivyno bazėmis ir aviacijos aerodromais. Tas susitarimas žymiai palengvins alijantams apsaugoti pietų Atlantą nuo priešų povandeninių laivų, sutrumpins laivams ir lėktuvams kelį apie 1000 mylių ir aplamai žymiai pagerins susisiekimo liniją su Afrika.

Dakaro uoste yra apie 80 prancūzų karo laivų, kurie tikimasi bus naudojami prieš Ašies valstybes ir viečiausiai pareis į laisvųjų prancūzų vadovybę.

Dėl sutarties smulkmenų į Dakarą išvyko Amerikos karinė misija.

Užsakė 200 transportinių lėktuvų

Viena New Orleans laivų statybos dirbtuvė šiomis dienomis gavo užsakymą pastatyti 200 didelių prekybinių lėktuvų.

Naikina Lietuvos miškus

Kaune buvo sušaukti Lietuvos miškininkai. Vokiečių komisariato valdininkas pareiškė, kad tarp 1942 m. spalio 1 d. iki metų tos pat dienos turi būti iškirta miško 3 milijonai kietmetrių, kurių 1,600,000 kietmetrių bus išsąs galimas dalykas, kad kurui reikiš iškirti miškų dar 600,000 kietmetrių, nes "daug galima kuro reikalavimo patvirtinėjimas karo sąlygomis nedengti importu".

Geštapo atima iš savo kareivių radijo priimtuvus

Ziniomis iš Stockholmo, Norvegijos vokiečių karo vadovybė gavo įsakymą atimti iš visų kareivių ir karininkų iki kapitono laipsnio visus radijo priimtuvus. Įsakymą davė Berlyno Geštapo centras.

Tas įsakymas duotas dėl to, kad paskutiniu laiku vokiečių kareiviai ir žemesnio laipsnio karininkai visuomet klausydavo Anglijos radijo, transliuojamo vokiečiams vokiečių kalba.

MacArthur paėmė iš japonų Gona

Vėliausiomis žiniomis, gen. MacArthuro kariuomenė Naujoje Gvinėjoje, šiomis dienomis paėmė iš japonų Gona bazę, kur jie laikėsi net 16 dienų.

Dabar Naujoje Gvinėjoje japonai tebeturi tik apie 12 mylių ilgio ir vienos mylios pločio pajūrio ruožą.

Panaikino WPA

Prezidento Rooseveltto pareiškimo, nuo ateinančių metų vasario 1 d. visam krašte panaikinama WPA, kuri samdydavo bedarbius įvairiems viešiesiems darbams. WPA, kaip žinoma įsteigta Amerikoje dar esant dideli bedarbių, tačiau dabar kai darbininkai reikalingi karo pramonei ir ūkiui, WPA laikoma toliau nereikalinga.

"Lietuviai turi dirbti, kur Hitleriui reikalingi"

European Correspondents Ltd. iš Londono praneša, kad paskutiniu laiku lietuviai tėvai rašo prašymus nacių paskirtam "Vokiečių liaudies vadui Lietuvoje" Rechsneriui, prašydami jo patarpininkauti, kad jų vaikai būtų gražinti iš Vokietijos į Lietuvą. Pasak vokiečių leidžiamų laikraščių Lietuvoje Rechsneri tuos prašymus atsakė, kad niekam negali būti išimtis nuo privalomų darbų Vokietijoje. "Lietuviai turi dirbti ten, kur Hitleriui jie reikalingi".

8,430 žmonių išvarė į Vokietiją

Kauener Zeitung aprašinėja vokiškų "darbo istaigų" veikimą Vilniaus srityje. Kai vokiečiai atėję į Vilnių ten buvę priskaitoma 30,000 bedarbių. Dabar tas skaičius te siekia 2,436, kurių 1,299 moters. Į Vokietiją esą išvykę 8,430 žmonių. Laikraštis atvirai pripažįsta, kad bedarbiai gavę įsakymą atvykti į "darbo istaigą" kuri visus tinkamus darbininkus pasiuntė Vokietijon.

Ekonomija ir finansai vokiečių rankose

Kauener Zeitung rašo, kad Kaune atidarus savo skyrių Vokiečių Darbo bankas kuris jau anksčiau turėjo savo skyrių Ryngejo Bankas, įsteigta Nacional-socializmo laikais, esąs vienas didžiausių Vokietijos bankų. Jo mėginis balansas prašokęs 3 milijonus markių. Jis esąs įsteigęs savo pagalbines bankines institucijas Olandijoje, je to, turis skyrius Belgijoje, Prancūzijoje ir Rumunijoje.

Lietuvoje įsteigtu vokiečių banku, pasak laikraščio, gali pasinaudoti "visi ekonominiai sluoksniai"

Panaudosiąs ir Lietuvos "gane" šalinės srities ūkiniai naujai santvarkai, kuri stovi ypatingai sunkių uždavinių akivaizdoje".

Vadina "buvusiomis valstybėmis"

Frankfurter Zeitung, polemizuodams su anglų vyriausybe dėl jos susitarimo su bolševikais, tiek Pabaltijo valstybes, tiek Lenkiją vadina "buvusiomis valstybėmis".

Mirė Pilviškių klebonas

PILVIŠKIAI. — Pilviškiai nuo seno garšėjo sena muziejinės vertės bažnytele, kuri betgi dabartinio karo metu sudegė. Š. m. balandžio mėn. staiga mirė klebonas kun. Petras Žilinskas. Nauju klebonu paskirtas kun. Pijus Ručekas.

MILIJONAS DOLERIŲ KARO BONAMS

Už stiklėlio degtinės išgėrimą sutiko pirkti 3,300 dolerių vertės karo bonų

PHILADELPHIA, Pa.—Praėjusį sekmadienį šia įvyko prakalbos, kuriomis buvo ne tik paminėta metinė Perlių Uosto užpuolimo sukaktis, bet taip pat atidaryta milijono dolerių vertės karo bonų pardavimo kampanija.

Programoje dalyvavo šv. Jurgio benas, parapijų mokyklų mokiniai su įdomiais žaidimais ir dainomis, taip pat keletas daininkų. Kalbėjo adv. Celedinas, dr. kun. Martusevičius ir Vienybės redaktorius Tysliava. Programą vedė K. Ramanauskas.

Po šių kalbų vakare, Liet. Muz. Svetainės klube įvyko būdingas nuotykiškas. Kadangi vietos lietuvių radijo programos vedėjas A. Dzikas jau keletas metų, kai visai neverta svaiginamų gėrimų, tai draugų būrelyje kilo šitoks pasiūlymas: jeigu Dzikas sutiks išgerti vieną stiklėlį degtinės, tai vienas iš jo draugų pirkęs 100 dolerių vertės boną. Įsimašo J. Grinius ir pasiūlo pirkti 1000 dolerių vertės karo boną. Nuo jų neatsiėjo A. Tvaranavičius ir A. Kaniušis: juodu sutinka pirkti po 500 dol. vertės karo bonų. Jiems į talką ateina Skirvainis ir adv. Celedinas, sutikdami pirkti po 100 dolerių vertės karo bonų. Žodžiu, jeigu A. Dzikas gers vieną degtinės stiklėlį, tai tuojau, sekancią

dieną, bus nupirkta trisdešimt trijų šimtų vertės karo bonų. Pasakyta — padaryta.

Šia proga, reikia pastebėti, kad philadelphiečiai jau yra išpirkę mažiausiai porai šimtų tūkstančių dolerių vertės karo bonų. Bet jų tikslas — išpirkti nemažiau, kaip milijoną dol. vertės karo bonų. Mitinge priimta šitokia rezoliucija:

We, Americans of Lithuanian extraction, residing in Philadelphia convened this day to commemorate the first anniversary of the "Attack on Pearl Harbor," hereby pledge ourselves as loyal Americans to support the great aims of the United States, its form of government and the institutions for which it stands and the great cause of the United Nations.

And further, as a token of our support of the war effort, we pledge ourselves individually and collectively through our religious and social bodies to raise One Million Dollars by the purchase of War Bonds.

And to our men and women, now serving in the armed forces of the United States, we send greetings and Godspeed on to Victory.

Kazimieras Ramanauskas
Chairman.

RENGIA BANKIETĄ

A. Dzikas

Ateinančių metų sausio 10 d. Liet. Muz. Svetainėje, Philadelphiaje, bus metinis radijo programos bankietas, kurį rengia Antanas Dzikas, tos programos vedėjas. Kaip žinoma, Antano Dziko vadovaujama radijo programa veikia jau šeši metai. Ant. Dziko radijo programos, kurią Philadelphiajos lietuvių girdi trečiadienių ir šeštadienių vakarais, yra labai gerai vedamos. Nenuostabu, kad į šios programos parengimus, kaip į piknikus, taip ir į koncertus, susirenka tūkstantinės minios. Neabejotina, kad ir į šį Dziko rengiamą bankietą susirinks didelės minios. Tame bankiete bus įdomių dainų, muzikos ir kalbų programa, kurioje dalyvaus dainininkai ir kalbėtojai net iš kitų miestų.

Vienas bonas ne talka —
pirk daugiau!

Kazimieras Ramanauskas
Chairman.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba turėjo susirinkimą, kuriame nutarta paminėti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktį.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties apvaikšiojimas Baltimorėje tęsis net dvi dienas: sekmadienį, vasario 14 d. kalbos, o antradienį vasario 16 d. — iškilmingas bankietas.

Balt. Liet. Draugijų Taryba nutarė kreiptis į Amerikos Raudonąjį Kryžių prašydama lietuviams padėti surasti giminės Lietuvoje, taip pat paieškoti išvežtųjų į Rusiją.

Andriaus Kriščiūno sūnus, Kazys, jau kuris laikas yra Afrikos karo fronte. Šiomis dienomis ir antras Kriščiūnų

sūnus, Henry, įsėina į kariuomenę.

Gruodžio 6 d. adv. Wm. F. Laukaičio sesuo, Sofija, susituokė su Petru Jokubaičiu. Didelės ir gražios vestuvės įvyko Liet. Svetainėje. Svotai buvo Antanas ir Magdelena Būdūnai, taip pat Povilas ir Vera Mikušauskai.

Lietuvai remti draugija šaukia specialią susirinkimą

WORCESTER, Mass.—Lietuvai Remti draugijos pirmas skyrius šaukia specialią susirinkimą sekmadienį gruodžio 13 d. 3 val. po pietų Lietuvių piliečių klube, žemutinėje svetainėje, 12 Vernon St., Worcester, Mass. Visi draugijų atstovai malonėkite būtinai dalyvauti šiame svarbiame susirinkime, nes jame bus svarstoma apie mūsų veikėjų ir Lietuvos diplomatus B. Balučio ir kitų likimą užsienyje. Taip pat svarstysim apie suteikimą jiems pagalbos.

Laikas mums iš miego pabusti ir dirbti. Kol dar gyvename pertekliuose, pagelbėkime ir kitiems, kuriems pagalba reikalinga, kitaip Dievas ir gamta gali mus nubausti už apsileidimą ir nesirūpinimą užmirštais mūsų tautos vyrais.

LRD sekretorius,
J. Krasniskas.

IDLE HOUR TAVERN

J. M. Waisengoff, sav.
GERIAUSI VALGIAI IR GERIMAI
Šokiai kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 v. v. iki 2 val. ryto.
Svečiai atvykę iš kitų miestų kviečiami užėiti į šią puikiausią lietuvišką užėigą

1417 W. BALTIMORE ST.,
BALTIMORE, MD.

JOSEPH VALAS

Drabužių Valykla
PIRMOS KLASES
PATARNAVIMAS
389 Grand Avenue
New Haven, Conn.
Tel.: 6-7885

ANT. E. KATILIUS

Taisomi laikrodžiai, muzikos instrumentai ir visokios mašinos
505-507 E. Eighth Ave.
Homestead, Pa.
Tel.: 0930

WM. VALAITIS

Jeigu jūsų automobiliui ko trūksta, kreipkitės į mūsų dirbtuvę
1730-34 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: HOW. 0596

CARSON CAFE

FRANK SAVICKAS, sav.
Gėrimai ir valgiai
2019 Carson Street,
Pittsburgh, Pa.

Hartford Ave. Lunch

A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas

Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

EMILIJOS GROŽIO SALONAS

Valiausias mados plaukų garbenavimas
GALVOS MASAŽAI
Pašalinamos pleiskanos ir plaukų atauginimas
VEIDO MASAŽAS
Mes specializuojamės plaukų spalvose

EMILIJA IR KRISTUPAS ŽEMAIČIAI
1201 GREEN ST.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POPlar 3307

J. AKULONIS

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Ledai ir įvairios rūšies nešvaiginami gėrimai
278 SECOND STREET
Elizabeth, N. J.
Tel.: 3-9480

FIFTH AVE. CAFE

JOHN JEZNIS, sav.
Fifth Ave. ir Frankstown
Pittsburgh, Pa.
Tel.: EMerson 9007-9858

K. STRAVINSKAS

BATŲ KRAUTUVĖ
1814 Carson Street,
Pittsburgh, Pa.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasizmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

RESTORANAS IR VIEŠBUTIS

A. S. PETRAUSKAS, savininkas
PIRMOS RŪŠIES VALGIAI IR GERIMAI
DIDELE SALĖ ŠOKIAM
88-92 Church St. New Britain, Conn.
Tel.: 6863

NATIONAL BAKING CO.

A. DUDA, Sav.
"JEIGU VALGAI DUONA DŪDOS, REISKIA, TU—PROTINGO BŪDO..."
DUONA SU ZENKLU "D" YRA ŽINOMA WORCESTERYJE IR APYLINKĖSE
VISI MĖGSTA DŪDOS DUONĄ
12 Ashmont Avenue, Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA DEGTINĖS KRAUTUVĖ

PETER J. USAS, sav.
New Haveno ir apylinkių lietuvių,
PIRKITE PAS LIETUVIŲ!
Didžiausias įvairios rūšies degtinės, vyno ir alaus pasirinkimas

PETE'S PACKAGE STORE

994 State Street, New Haven, Conn.
Phone: 6-2996

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplėčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Philadelphiečiai kviečiami į kalėdinį koncertą

PHILADELPHIA, P. — Gruodžio 20 d., 6 val. vak. Liet. Muz. Svetainėje, Tilton Allegheny Ave., bus labai įdomus kalėdinis koncertas, kurį rengia šv. Jurgio parapijos benas.

Kaip žinoma, šis jaunimo benas yra dabar seniai susikūręs, bet jau keletas metų, kada senesniųjų kartai visi jaunimo lietuviškumas, tai tokio beno parengimai ypač svarbu parenti.

Į šį įdomų kalėdinį rengimą, kaip girdėti, ruošiasi atvykti iš visų Philadelphia miesto dalių lietuviai, ypač

Mirė Anelė Varževičienė

Iš Philadelphiajos pranešama, kad ten gruodžio 7 d. mirė Anelė Varževičienė, sulaukusi 55 metų amžiaus, gyvenusi 1620 So. 2nd St. Laidojama iš šv. Kazimiero bažnyčios į šv. Kryžiaus kapus gruodžio 12 d. Laidotuvių apeigomis rūpinosi laidotuvių direktorius Juozas Kavaliauskas.

mūsų biznieriui ruošiasi gausiai dalyvauti šiame kalėdiniame koncerte.

Koncerte dalyvaus geri dainininkai ir daininkės. Taip pat trumpą kalbą pasakys specialiai iš Brooklyno kviečiamas Vienybės redaktorius Juozas Tysliava.

Po koncertinės programos bus vaisės ir šokiai.

V. K.

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ

GREEN ir JOHN STREET KAMPAS
Waterbury, Conn.
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės Didžiausias pasirinkimas Prieinamos kainos
Tel. 3-9658

PHILADELPHIEČIAI!

visi kviečiami į

KALEDINI KONCERTĄ

Sekmadienį, gruodžio (Dec.) 20 d., 1942 m.

LIET. MUZ. SVETAINĖJE,

Tilton ir Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

— Rengia —

Šv. Jurgio Parapijos Benas

BUS LABAI IDOMI PROGRAMA, VAISĖS IR ŠOKIAI

Pradžia 6 val. vakare

RESTORANAS IR BARAS

PAUL GAKUS, savininkas
PIRMOS RŪŠIES GERIMAI IR VALGIAI
2301 North 8-th St., Philadelphia, Pa.
Tel. Fre. 9840

LIETUVIŠKA ALUDĖ

KARŠTI UŽKANDŽIAI KAS DIEN
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

R. GAUBAS

Degtinė, alus, vynas ir užkandžiai
137 Fairmount Ave., PHILADELPHIA, PA.

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Pakeistas laikas lankyti ligonius

WATERBURY, Conn.—S. Mary's ir Waterbury ligoninėse pakeitė vaardas ligonius lankyti. Priežastis pirmiau paskirtomis valandomis prisirinkdavo tiek žmonių lankyti ligonius, kad atsitikus nelaimė, nei daktarams, nei slaugėm nebuvo vietos eiti į kambarį. Dabar valandos paskirtos lankyti ligonius sekant: Priežiūros kambariuose (Ward patients) bus galima lankyti tik vieną kartą į dieną, nuo 7 iki 7 val. vakare. Privatiškuose kambariuose nuo 2 iki 5 val. pp. ir nuo 7 iki 8:30 val. vakare. Pusiau privatiškuose kambariuose bus galima lankyti tarp 2 ir 5 val. pp. ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

Klubiečiai išsirenko naują valdybą

Gruodžio 4 d. Lietuvių piliečių politikos klubas priešmetiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. John Kantautas, vice-pirm. Charles Lasky, fin. rašt. Joseph Svinčūnas, už. rašt. Stanley Vėdžiūnas, išd. William Yokubonis. Taipgi šiame susirinkime paskyrė \$50.00 auką, dėl naujo ambulanso, kurį L. D. komitetas stengiasi nupirkti ir pakuoti Raudonam Kryžiui lietuvių vardu.

Aštuonių ragų briedis

Gruodžio 4 d. Joseph Alanas, Joseph Balkus ir Arthur Northrup, visi gyvena Wood St., Waterbury, po kelių dienų medžioklės Vermont valstybėje, parsivežė aštuonių ragų briedį. Valio vyrų! Tuomi daug pagelbėsite papildyti šių laikų mėsos trūkumą.

Lietuviai išvyko tarnauti Dėdei Samui

Gruodžio 4 d. didelis būrys jaunų vyrų išvyko tarnauti Dėdei Samui, tarp jų buvo 12 lietuvių: John D. Balkus, Bronius M. Dukauskas, John Melkinas, Joseph L. Barzdevičius, John Povilionis, Charles Yuskis, Francis Bartkus, Anthony Gedraitis, Frank P. Strakauskas, Frank Woznikaitis, Stanley Griniuk, Joseph Gwardauskas.

Nauja parapija

South Windsor, Conn., kur gyvena gana daug lietuvių, didžiama lietuvių turi gražius ūkius (daugiausia tabako) susilaukė naujos katalikų bažnyčios, St. Francis Church. Sekmadienį lapkričio 22 d. 11 val. rytą Most Reverend Maurice F. McAuff D. D. iš Hartford, pašventino ir paskyrė Rev. Edward H. Rosenberger klebonu.

Garnys apdovanojo sūneliu

Pereitą savaitę garnys atsilankė pas pp. John W. Stokes, vietinį graborių ir apdovanojo pirmu sūneliu. John W. Stokes dabar tarnauja Dėdei Samui. Laikiniai tarnauja West Point, N. Y. Pvt. Stokes man sakė, kad jis dar buvo Camp Devans ir kelis kartus pasitaikė kad per jį pervaziavo dvidešimts 40 tonų tankų ir jis liko sveikas. Matote jis buvo įsikęs į žemę.

SLA nauja valdyba

Gruodžio 3 d. SLA 11 kp. priešmetiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. T. Matui atsiskius iš pirmininkystės pirm. išrinktas Jacob Trečiokas, vicepirm. Jacob Azūnaris, išd. Bolis Petrauskas, rašt. Helen Tarailiūtė.

Lietuviai auko ambulanus L. D. komitetas visu smarkumu stengiasi sukelti pinigų dėl nupirkimo naujo ambulanso. Tam paskirta komisija lankosi pas įvairius draugijas, klubus prašydami aukų. Nors dar tik pora sąvalčių

kaip darbą pradėjo, bet jau turi apie \$100.00 ir tikisi, kad netruks ilgai sukelti gana pinigų Waterburio lietuvių vardu nupirkti naują ambulansą Raudonajam Kryžiui.

LD. Komiteto priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., 7 val. vakare, 103 Green St., svetainėje, bus renkama valdyba ateinantiems metams. Todėl visi delegatai turėtų būtinai dalyvauti.

Dr. M. J. Colney

Wyomingo klonio lietuvių platina karo bonus

PITTSTON, Pa.—Sekmadienį, lapkričio 29 d., Lietuvių Piliečių klubo svetainėje įvyko įvairių draugijų, kuopų ir klubų atstovų konferencija platininti ir registruoti karo bonus.

Konferencijoj atstovauta 31 organizacija. Vedėju paskirtas LRKSA 4 apsk. pirmininkas Pr. Juravičius. To pat susivienijimo sekretorius V. Kvietkus, anglų kalboj apibūdino konferencijos tikslą ir perstarto kalbėti Luzerne apskrįcio U. S. karo bonų pardavimo komiteto pirmininką W. R. Healey.

Kalbėtojas nurodė, kad šį karą laimėsime tik sunkiomis kovomis ir tvirtais pasiryžimais karo pastangas remti.

V. Kvietkus paaikšino, kad Wyomingo klonio lietuvių 1500 jaunuolių yra J. V. karinėje tarnyboje ir jau yra pasižymėjusių, kaip tai: J. V. laivyno slaugė Ensign Ona Bernotaitė, kuri Filipinų salose eidama slaugės pareigas, pasižymėjo gabumu ir narsumu, už ką ji pirmutinė buvo apdovanota vėliausiai įsteigtu Jungtinėse Valstybėse pasižymėjimo ženklų medaliu — Legion of Merit ir Ant. Janulevičius, kurio kaip atsižymėjusio vardas plačiai paskelbtas spaudoje.

Laikinojo komiteto nariai, A. S. Čepanionienė, W. Klonio Lietuvių moterų klubo atstovė: M. Kupris, SLA 7 apsk. pirmininkas ir A. Galinskas Lietuvių Piliečių klubo atstovas, buvo pakviesti pareikšti savo nuomones dėl remimo karo pastangų ir tiksliam pažymėjimui kiek lietuvių rėmė šią šalį karo metu.

Karo bonų platinime čia ant vietos pasižymėjo LRKSA nes sekretorius V. Kvietkus ir išdinininkas J. Jonyka pasirašė it įdavę prezidijumui čekį, pirkiniumi J. V. karo bonų už \$50.000.

A. Galinskas pranešė, kad Pittstono Lietuvių Piliečių klubas perka karo bonų už \$3.300, taip kad klubo pirktų bonų suma iš viso bus \$10.000. Bonų ant vietos užsakyta už \$54.775.

Į komitetą išrinkta: pirmininku, V. T. Kvietkus, LRKSA sekretorius; vicepirm. J. G. Jonyka, LRKSA išdinininkas; sekretorius J. Maceina, SLA 7 apskričio sekretorius; sekr. pagelbininke E. Mensinskaitė; išdinininkė A. S. Čepanionienė.

Pirmininkui pavesta paskirti kolonijų vicepirmininkus, kurių pareiga bus rūpintis karo bonų platinimu ir registravimu anksčiau lietuvių pirktų karo bonų.

Sekantioj konferencijoj, kuria komitetas susaūks, bus nustatyta pilnai ir būdas, kaip sekmingai varyti šį darbą.

A. G.

Naujoko Jono paslaptis

Į kariuomenę atėjęs, Jonas sukasi, kaip vėjas Jis nenori pasigirti, Kas jam taip kutena širdį. Siekia jis pakilti darbu — Visa kita jam nesvarbu. Todėl Jonas, nors naujokas. Karo meno puikiai mokos. Jis rikiuotėje kaip žvakė. Stovi taip, kaip jam įsakė. Jis niekuomet nesidairė, Ar' j dešinę sukt, ar kairę. Savo šautuvą, kaip ledą, Su komanda mikliai veda. O drabužių jojo sagos, Ziba, kaip puikus noragas. Viską žino, kaip ant sviesto, Net viršilą jis surištų! Krečia pavydas viršilą, Kad taip smarkiai Jonas kyla, Nes jis mato, kad iš Jono Pažiba karių bus stono... Bet ar žinot tą dalyką, Kad jis stengias ne už dyką? Reikia jums tai pasakyti — Myli jis namie Marytę! O ta, šelmė — tik už gero Žada ištekėti kario... Tad mūs Jonas kalnus verčia, Kad tik ją parvest už marčią!

Šarvuotas traukinys

Garo žirgas geležinis Traukia vagonų virtinę; Kamuoliais banguoja dūmai Iš nasrų garsaus galiūno. Kai pamato stotį, minia, Jis paleidžia kakarinę; Kai sutinka priešą gaują, Ugnimi jam mirty spiauja. Naktį, saulei nusileidus, Pasikeičia ir jo veidas: Užsidedęs jis akinus. Siūncia spindulius ugninius. Plieno šarvas dengia kūne Širdį plakančią galiūno; O jo veiksmai yra rankos— Skyduos kyšančios patrankos.

Kai kulkosvaidis kvatoja, Miško aidas jį kartoja; Šitą dainą tikrą, šventą, Kaulai sentėvių supranta. Garo žirgą pabalnojo Rankos brolio mūs artojo. Trauk, žirgeli, sutartinę! Už Lietuvą, mūs tėvyne!

Justas Tyla

ELEVATORIAI

New Yorko Radio City namų elevatoriai arba keltuvai ir jų operavimas kas savaitę \$10,000. Tačiau per metus vien tik iš apmokamų smalsių lankytojų, kurie nori namą apžiūrėti surenkama \$80,000, neskaitant kitas milijoniskas pajamas.

UYTAUTO BACEVIČIAUS PIANO STUDIO

115 WAVERLY PLACE, Apt. 2, NEW YORK CITY

Priėmimo valandos: 1-3 popiet ir 6-8 vakarais

PHONE: GR. 5-3788

PASKUTINĖ JŪSŲ PROGA

NELAUKITE, kol drabužių medžiaga dar labiau pabrangs. Užsakykite siūtą dabar, kol dar galima gauti geros medžiagos. Užsakykite gerą žieminį palatą.

Mes visados esame pasiruošę savo klientų patarnavimui. Dar nebuvo atsitikimo, kad klientas, pasisūdinęs mūsų dirbtuvėje drabužį, būtų buvęs nepatenkintas.

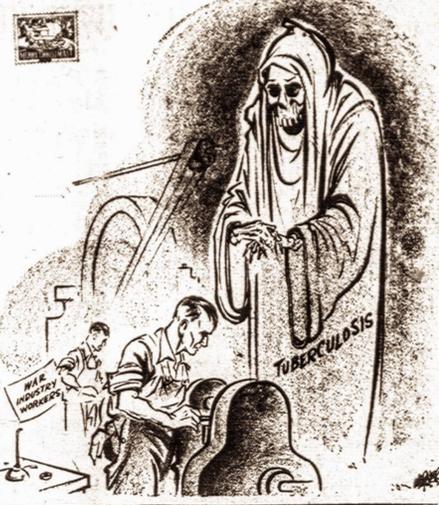
Tuojuos kreipkitės į mūsų rūbų siuvimo dirbtuvę, o jūs patys įsitikinsite mūsų gaminamų drabužių kokybės puikumu.

A. DRAGUNAS HOME-TRADE CLOTHES

573 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

TEL.: EV. 8-8545.

The Enemy Within

IŠ KUR MES ESAME KILĘ

Indoeuropiečių protėviai ir jų kultūra

Lyginamasis kalbų mokslas praeito amžiaus pradžioje atrado, kad daugelis kalbų tarp savęs giminiškos. Vėliau įrodyta, kad giminiškumas eina iš bendros tų tautų prokalbės. Ir taip buvo surastą vadinamoji indoeuropiečių kalbų šeima. Šiandien nustatyta, kad tos šeimos suskiltą į tryliką šakų: germanus, aisčių arba baltus, slavus, keltus, ilirius, trakus — figus, armenus, iranėnus indus, tocharus, italus, graikus ir helitus. Visų čia susakytų šakų kalbos išriedėjo iš vienos indoeuropiečių prokalbės, kuri maždaug apie 300 metų prieš Kristaus gimimą suskilo atskiromis tarmėmis — kalbomis. Vienos iš tų kalbų yra išmirusios, kitos palikusios vaikų, kurių kalba labai nutolusi nuo pirmųjų prokalbės. Iš visų kalbų tik lietuvių kalba tėra tikrai gyva, mažiausiai pakitusi ir todėl artimiausia ide. (indoeuropiečių) prokalbei. Nė viena iš palikuonių ide. gyvoji kalba negali lygintis su lietuvių kalba savo senoviškumu.

Dabar kyla klausimas, kur galėtų būti tų tautų šeimos sodyba? Surasti atsakymą padeda kalbotyra. Ide. tautų

žodyne randame bendrus vardus žiemai, sniegui, vilkui, lokui bitėms, medui, beržui, skrobliui (bukui). Šie vardai rodo, kad ide. protautė yra buvusi šiaurės škrastų gyventojai. Ypač daug šviesos įneša skroblo (buko) augamoji riba: pasirodo, kad tas medis neauga toliau į rytus kaip Karaliaučius — Kijevo linijos. Visos ide. kalbos turi bendrą to medžio vardą, todėl mokslininkai mano, kad mūsų senoji protautė bus kilimo iš vidurinės ir šiaurinės Europos.

Tikrai pajūrio gyventojai ide. nebus buvę, nes nepažįsta bendro jūros yardo. Negailejo gyventi nė per daug šiaurėje, nes šiaurėje beržai neauga. Skrobilas mažiausiai į šiaurę nueina, bet netoli šiaurės rodo pažįstamas vilkų vardas.

Ir šandien daugumas rimtų mokslininkų sprendžia, kad ide. protėvyne — Europoje, o tik iš čia sodybas plačiau į visas puses dar prieš 2000 metų Kristui negimus bus išplėtę: nukeliavo į Indiją, Italiją, Pirinėjų pusiasalį, Britaniją ir kt. Naujose vietose rado senų tautelių (neindoeuropiečių šeimos), kurias vėliau asimiliavo. Ir šandien rasti gryną ide. rasės tipą nė svajoti negalima. Archeologai tik spėja, kad ide. bus buvę nordinės rasės (ilgalaviai, mėlynakiai).

Zvilgtėję į ide. kultūrą, iš bendrų žodžių turime pasakyti, kad jie buvo pusiau medžiotojai, pusiau gyvulių augintojai. Mūsų kalboje dar pažįstamas senasis arklio vardas iš sankristo ašva (kumelė), ašvinis (arklys), lotynų equa. Arklys naujos galdynės padaras: iš žodžio arti: arklys (šaknis ar—klys priesaga). Protautė arklį bus pažinusi. Kitos tautos jo vardą užmiršo, tik rytiečiai lietuvių ašvos vardą tebepažįsta. Dainų žirgas yra kito kilimo (irgti, žerkti — reiškia jojimą) ir darbu netinka. Taip pat indoeuropiečiai pažino kiaules, avis, ožkas, šunį. Irančiai ide. galdynėje buvo dirbami iš akmens.

Ide. šeima buvo patriarchalinė. Šiandien patys bereiškia tam tikrą įvardį, bet seniau buvo viešpats, lotynų k. potis rodo, kad šeimos galva buvo vyras, o ne moteris.

Tikėjimas buvo politeizmas (daugelio dievų garbinimas). Visi garbino dangų kaip tėvą, žemę kaip motiną. Tų liekanų turime šandien ir latvių kalboje žemės mate (žemė motina). Saulė ide. buvo dievas. Ugnis visiems ide. buvo šventa. Jai buvo aukojamos kruvinos ir nekrū-

vinos aukos. Buvo laidojama, o ne deginama. Archeologai ir Pabaltijy randa, kad mirusieji tik vėlesnėje galdynėje tebuvo deginami.

Trumpai suglaudę matome, kad esame kalbėję viena die, kalbą, turėję bendrą kultūrą ir sudarę vieną tautą, kurios tėvynė — vidurinė Europa. Ir iš čia išsiskleidėme po visą pasaulį.

SKRIAUDZIA

Mūsų moterų armija — Waces skundžiasi, kad New Yorke teatrai kareivius uniformose įeidžia už pusę kainos, o tuo tarpu uniformotų Waacsų neleidžia. Jos sako, kad jeigu kareiviai gali eiti į teatrą už pusę kainos, tai kodėl jos negali. Ištikrųjų.

RADINYS

Pietų Afrikoje vienas kareivis bedarinėdamas vištą, jos skilvyje rado didoką deimantą. Deimantas buvo vertas keletą tūkstančių dolerių.

Juo daugiau bonų pirksite, juo daugiau ginklų turės mūsų kareiviai!

Prof. Antano Židanavičiaus MUZIKOS MOKYKLA

SMUIKAS, PIANAS, TEORIJA, ORCHESTRAS

Pamokos duodamos tik šeštadieniais nuo 9 v. ryto

PROSPECT HALL, 263 PROSPECT AVENUE,

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telefonas STerling 8-0777

Rezidencijos adresas:

807 Riverside Drive, New York City

Tel. WAdsworth 8-4251

COMPLIMENTS OF 'SCHOLES BAKING, Inc.

V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona

SCHOLES BAKING

582 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.

Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilnių pyragų

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIA LAIDOTUVŲ RMS

TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKUSKAS)

423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS

(SALINSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ

(RADZEVICIUS)

TEL. STAGG 2-4409

402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC

337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomeja automobilius įvairiems reikalams

PHILADELPHIEČIAI

Jau buvo rašyta, kad Philadelphiajose lankėsi Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Taip pat buvo pranešta, kaip iškilmingai jis ten buvo priimtas, kokios didelės minios jį pasitiko ir t. t.

Prezidentas Smetona jau yra lankęsis daugelyje Amerikos miestų kolonijose. Vysų tu jo vizitų tikslas — kurti lietuvų širdyse viltį, kad po šio karo, kai Ašies valstybės bus nugaltos, jų senoji tėvynė Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Prezidentas Smetona pakartotinai yra pareiškęs, kad po karo, atsistatiusi Lietuva turėsianti tokią valdžią, kokios pati tauta pageidautų. Bet prezidentas Smetona taip pat sako, kad dabar yra visų mūsų uždavinys padėti atgauti Lietuvai nepriklausomybę.

Nenuostabu, jeigu šių prezidento Smetonos pranešimų pasiklausyti visur susirenka didelės minios.

Bet vis dėlto yra nuostabu, kad tie Philadelphiajose, tiek Lietuvoje kolonijose, kur Lietuvos prezidentas lankėsi, pastebima opozicija — ypač iš mūsų kunigų pusės.

Nežiūrint to, žmonės neklauso kunigų — jie eina pasitikti prezidentą Smetoną, siekiantį Lietuvos nepriklausomybės idėją.

Kad ir toje pačioje Philadelphijoje: tuo tarpu, kai geriausi lietuviški parapijų veikėjai, kaip K. Zadeika, A. Dzikas, Kr. Žemaitis, J. Kavaliauskas ir kiti, rūpestingai ruošė prezidentui Smetonai priėmimą, tai vietos kunigai išskyrus vieną kitą, atsisakė tame priėmime dalyvauti.

Bet įsivaizduokite, kaip puikiai jautėsi tie geri katalikų veikėjai, kada Lietuvos prezidentą priėmė kardinolas netik katedroje, bet ir savo rūmuose. Kardinolas reikė nuoširdaus susirūpinimo, ar nebūtų galima suteikti pagalbos nacių kankinamai Lietuvai. Prezidento Smetonos priėmimo komiteto nariai aiškiai matė, kad jų darbą įvertino tokie svarbūs asmenys, kaip kardinolas, miesto majoras ir k.

Prezidento vizitas Philadelphijoje — dar vienas gyvas pavyzdys, kad paprasti, eiliniai žmonės dažnai atlieka didesnius darbus, negu tariamieji mūsų inteligentai.

O vis dėlto keista. Prezidentą Smetoną yra priėmus mūsų šalies prezidentas, valstybių gubernatoriai, miesto majorai, kardinolai ir kiti žymūs dignitarai. Tuo tarpu... kai kurie mūsų kunigai, tęsdami nelaimingą krikščionių demokratų politiką, atsisakė jį priimti.

Kada reikalinga visų lietuvių solidarumas, vienybė, tai mes net kitataučių akyse nesugebame parodyti prideramo rimtumo.

Tik paprastų eilinių žmonių sveiko proto dėka, mes dar šiaip taip susivokiame.

Todėl ir sakome: garbė philadelphiečiams!

KALĖDOS MŪSŲ KRAŠTO GYNĖJAMS

Per tamsias karo miglas, kurias aptemdino pasauli, šiandien Kalėdų varpai suskambės kur tik Amerikos kareiviai ir jūrininkai randasi. Ant žemės ir jūrose, namie ir užsieny, Amerikos Raud. Kryžiaus darbininkai nuo pat jauniausio deda visas pastangas, kad šios šventės būtų linksmos mūsų vyrams, kurie apleidė savo namus, miestus, miestelius ir kaimus kovoti dėl savo šalies visose pasaulio dalyse.

Netik tie, kurie priversti praleisti Kalėdas ligoninėse, bet sveikieji kareiviai ir jūrininkai, ypač kai kuriose pasaulio dalyse, džiaugsis specialiais parengimais, dovanimis, ir visokiomis iškilimėmis. Šie Raud. Kryžiaus veikimai papildys tradicionales armijos ir laivyno programas.

Raudonojo Kryžiaus klubai: Islandijoje, Didžioje Britanijoje ir Pietų Pacifiko salose bus pasilinksminimo centrai vyrams. Viskas bus daroma, kad vyrai paliausotų tuo militarinių pareigų galėsiams linksmam praleisti šventes. Kur bus galima, eglaitės bus išstatytos, viešose kambariuose ir tinkama Kalėdų muziką, per radijo, viktrolomis ir vietinių artistų pristatyta.

Raud. Kryžiaus klubuose tipiškai amerikoniški Kalėdų pietus bus parūpinti — kalakutai, "cranberry sauce", ir t. t. Kur nebus galima pristatyti kalakutų, kitoki skanūs valgiai bus parūpinti. Ligoninėse kur pietus parūpinti reguliari valgomos vietos, Raud. Kryžiaus darbininkai pagelbės tinkamai laivuose status ir kambarius. Laivynui neseniai išsiusta 10,000 Kalėdų "menu" kortelių viršelių, Junior Red Cross narių pagaminoti, kiti jaunieji gaminiams dekoracijoms medžiagai, kurios bus vartojamos visose pasaulio dalyse.

Raud. Kryžiaus štabas Australijoje, pasiryžęs kad nei vienas kareivis nei jūrininkas nei marinas pietvakarių Pacifike ne bus užmirštas. Su pagalba savanorių darbininkų pakvietimas Kalėdinį siuntinių buvo pagreitintas, juos Raud. Kryžiaus atstovai išdėstė kiekvienoje stovykloje ir ligoninėje, kiekvienoje vietoje. Tikimasi, kad ir vyrai kovų laukuose gaus Kalėdų dovanų.

Suntinimuose yra rašymai, kumėnų, kortų, siuvamų daiktų, drabužių ir kitų asmeninių reikmenų, gražiai apvynioti raudona ir žalia popierais. Daugiau kaip 7,000,000 eilarečių bus išdalinta.

"Mūsų svarbiausias tikslas," neseniai pranešė iš Australijos sako, "kad nors mūsų vyrai yra toli nuo namų bet žmonės namie jų užmiršta. Šie siuntiniai bus kaip dovanos nuo savųjų, ir ne pasiryžę jį laika juos įtekti."

Prisilaikydami karo Departamento patvarkymų, kurie draudžia korespondencijoje nepažįstamų mūsų vyrams aktyvoj tarnyboje, Raud. Kryžiaus skyriai nepriėmė jokių pakelių nuo asmenų ir organizacijų persiuntimui į užsienį. Bet motinos, tėvai ir kiti namiškiai kurie turi mylimų ginkluotose jėgose gali būti tikri, kad Amerikos Raud. Kryžiaus, parūpins tikras Kalėdas nepaisant kur jie bus.

Jungtinėse Valstybėse Kalėdų planai bus kaip buvo praityje. Raud. Kryžiaus direktoriai ir nariai ligoninių ir pasilinksminimo korpusų ir stovyklų ir ligoninių tarybos daro planus pagal kuriuos asmenys ir grupės galės parodyti gerą valią vyrams laivynimo stovyklose ir laivyno vietose. Raud. Kryžiaus skyriai, su Junior Red Cross nariais, tapgi dalyvauja.

Raud. Kryžiaus aptarnaus netik vyrus ginkluotose jėgose; Amerikos Junior Red Cross neužmiršo jaunųjų svetimosiose šalyse.

Siemot Junior nariai sukavė 100,000 dovanų dėžūčių, jie turi bent 12 daiktų. Šios dėžutės išsiųstos į Angliją, Airiją, Islandiją, Greenlandiją, Alaską ir centrinės ir pietinės Amerikos šalis. Ten jie bus išdalinti, jauniems, kurie visi netiki linksmų Kalėdų. Tūkstančiai svarų kietų saldainių jau išsiusta toms šalinimui išdalinti.

I Angliją išsiusta 50,000 dovanų dėžūčių išdalinti netik Anglijos karo pabėgėliams ir našlaičiams, bet tarpe žmonių iš Europos, kurie rado prieglaudą Anglijoje. Paprastai kiekvienos dėžutės dovanos bus išdalinamos tarpe vaikų, kad tik daugiau vaikų pasiekus.

Marylando sanatorijos lietuvių džiovininkų žodis

Mes Marylando sanatorijos džiovininkai, ligoniai lietuvių, sveikiname Vienybės redakcijos narius ir visus Vienybės skaitytojus, iš anksto linkėdami visiems linksmų kalėdų ir laimingų naujų metų. Mes visi šios sanatorijos ligoniai lietuvių esam labai dėkingi Vienybei, kad ji mus kas savaitę nemokamai apaplankė per 1942 metus.

Daugumas mūsų ligonių negalima giminių, o per ilgą ligos laiką esam ir net savo buvusių geriausių draugų užmiršti.

Per pereinamus metus Vienybė buvo mylimiausia nuolatinė mūsų lankytoja, kurią mes visi skaitydavom pasidalindami.

Mes būtume labai dėkingi, jeigu ir ateityje Vienybė nepalstų ir mus vis lankytų per 1943 metus.

Ta proga norėtume Vienybės skaitytojams paaiskinti, kad nuo savo draugų ir prietelių gauname labai mažai laišku. Argi jau visi mūsų užmiršo?

Nors mes visi esame tarytum gyvųjų kapuose ir daugelis iš mūsų galbūt niekad nepasveiks iš tos baisios ligos, vis dėlto kol dar akis žibai, norisi gyventi ir pasveikti.

Mes šios sanatorijos lietuvių ligoniai prašome savo tautečių, Vienybės skaitytojų ne užmiršti mūsų, kai kada pasijusti laiškučių, laikraštį, knygą ar šiaip kuo nors mus apilankyti. Kiekviena žinutė iš sveikųjų pasaulio mums yra brangi, maloni ir didžiai įvertinama.

Peter Yankus,
State Sanatorium,
Maryland.

Red. pastaba: Šiais metais, kalėdų švenčių ir naujų metų proga, prisimindami kitus, neužmirškime ir savo tautečių, kurie ilgas metus gydomi sanatorijoje, atskirti nuo savo tautečių. Laiškus, laikraštis, knyga. Naip kokia dovanėlė, bent tik tiek pajavairins jų gyvenimą. Žmogui lengviau sirgti, kai jis žino, kad kiti jo gerbuviai rūpinasi ir jo neužmiršta.

PENKTAKOLONISTAI

Nemanykite, kad penktoji kolona yra Hitlerio išmislas, visai ne, jis tik ją pagerino. Kai Spartos karalius Leonidas kariavo prieš persus ties Thermopylae ir su mažu skaičium kariųvųjų atlaikė juos vienoje siaurumoje, vienas penktakolonistai nuvedė apie 10,000 persų aplinkiniais keliais į Leonido užnugarį ir jį ten užpuolė sunaikino.

SPAUDOS KLUBAS APIE AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ

Po baudžiavos įvedimo Lietuva greitai skendo tamsybėje. Senovės lietuvių kultūra nyko, o carui uždraudus lietuvišką spaudą, per 40 metų lietuvių būdami be savos spaudos atsėdūrė dar blogesnėje padėtyje. Tik nuo Aušros laikų 1883 m. kai kur pradėjo rodytis šviesos kibirkštėlės, ir tik keblolika susipratusių lietuvių pastangomis 1904 metais atgavinta lietuvių spauda ir pradėta atstatyti Lietuvos kaimo mokykla. Be spaudos ir savos mokyklos, nors ir suvaržytos, nebuvo įmanomas lietuviškas kultūrinis darbas. To darbo dėka jau tuomet buvo jaučiama, kad anksčiau ar vėliau Lietuva turės tapti laisva ir nepriklausoma valstybė. Dr. Basanavičius tuomet jau permėtė, kad lietuviams ateis proga atsistoti greta kitų laisvų valstybių ir parodyti, kad ji, kaip kitos valstybės ir tautos, turi savąją kultūrą, savo istoriją. Tuomet buvo sumanyta kurti Vilniuje Tautos Namus ir sudaryti Lietuvos Kultūros Centrą.

Dr. Basanavičius ir Martynas Yčas 1912 m. lankėsi Amerikoje, rinko aukas ir visoki senienas tam busimam kultūros centrui. Sumanytas čia susilaukė didelio pritarimo.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1918 metais manyta, kad Vilniuje įsteigtas Lietuvos Kultūros Centras bus galima išauginti iki aukščiausio laipsnio ir juo didžiausios visa tauta. Tačiau lenkams atplėšus Vilnių ir kultūrinį centrą, per paigynti trumpą laiką, jie suspėjo viską, kas buvo padaryta sunaikinti. Po to ėmė kėlidišką metų kol per naują sukurtas naujas kultūrinis centras laikinoje Lietuvoje sustatinė Kaune. Pastatytas muziejus, universiteto rūmai, mokykla, bibliotekos. Dar šį darbą nesuspėjus tinkamai sutvarkyti, jį išplėsti, 1939 metais atėjo Rusijos ko-

munistai, o 1941 m. vokiečiai, viską išdraskė. Iš muziejų dinogo kunigaikščių atvaizdai, ženklai, meno kuriniai, stovytelės, senienos, kurias surinkti ėmė daug darbo ir rūpesčio. Lietuviška mokykla perversta ištautinimo įstaiga, o Lietuvos spauda sietimų propagandos įrankiai. Lietuviškų laikraštį pavadinimai jau nebe lietuviški ir jų dvasia svetima. Nieni okupantai Lietuvai davė numeri, o kiti padarė ją dalimi Ostlando. Aišku, visa tai daroma tikslu sunaikinti Lietuvos valstybę ir tautos kultūrą.

Turint visa tai mintyje Amerikos Lietuvių Spaudos Klubas priėjo išvados, kad Amerikos lietuviams dabar reikia kurti Amerikos Lietuvių Kultūros Centrą. Tiesa, šis klausimas nėra naujas; su juo anksčiau yra susidūrę beveik visos mūsų kolonijose, tačiau šiandien, kaip niekad anksčiau mūsų inteligentija ir aplamai visuomenė taip nepajuto tokio kultūros centro reikalingumą. Amerikos lietuvių darbai laipsniškai eina užmirštin, daugelis mūsų senų veikėjų miršta palikdami daug istorinės medžiagos, senienų, dokumentų, raštų ir knygų, kurios išnyksta, vėliausiai nemokantū jų įvertinti asmenų išmetomi.

Visokios senienos, dokumentai, laikraščių komplektai, paveikslai ir šiaip spausdiniai, kurių sunku rasti, relikvia kur nors dėti į vieną vietą ir juos tvarkyti. Iš jų bus kada nors Amerikos lietuvių istorija.

Todėl Amerikos lietuvių spaudos klubas paskleisti plačiai mintį apie Amerikos Lietuvių Kultūros Centro steigimą ir kartu prašo kitų mūsų veikėjų tuo klausimu rašyti, kalbėti ir diskutuoti. Apie tokio centro kūrimo būdą, jo naudą ir reikšmę lietuviams kiedk plačiau parašysime.

A. B. Strimaitis

Žuvėdros klykia

Ten žuvėdros ant Baltijos klykia — Mūsų žemėj audrų sukūriai... Drąsko brolius, kurie pasilike, Iš rytų atplasnėje arai.

Ei, neverki, močiute senoji — Mes audras sulaukysim pečiais! Ir jaunystės jėgą užsimoją Iškeliausim tėvynės keliais.

Mes atrasime kelią ir būdą, Kai širdyse žydės Lietuva, Kaip reik gimti nuo ruso ir gudo, Kad liktų mūsų tėvynė laisva.

Pasakysim, kiek mylim Lietuvą, Kuri brolių kraujais iversta, Ko jurginiai suvytę, nutūzėve, Ko daržė nežalioja rūta.

Pasakysim, kam arėm dirvonus, Kam lakštingala suokė šilus, Lino žemės artojas bus ponas, Mūsų lupos, žinau, nemeluos...

Kas buvo — užmiršk — praėjo — Neminėkim anos praeties... Nepabūsim audrų anei vėjo, Nei kanuolių baisiosios ugnies!

Tad aukštaiti, žemaiti ir dzūke, Nors toliausiam pasaulio krašte, Pasirengęs į žygį tu būki, Kad ir teks kiek sunkoka našta!

Ten žuvėdros ant Baltijos klykia — Mūsų žemėj audrų sukūriai... Drąsko brolius, kurie pasilike, Iš rytų atplasnėje arai.

KASTAS ČINCİKAS
1941. 11. 16 d., Sao Paulo.

"LIETUVOS VARGO KELIAI"

Šveicarų spaudos žvilgsnis į Lietuvos praeiti, dabarti ir jos teisę į laisvę

Šveicarų laikraštis Tages-Anzeiger, išeinąs Ciuriche, paskelbė šį straipsnį, pavadinimą "Lietuvos vargo keliai". "Jeigu visa eilė Europos valstybių pripažįsta vieną svetimą okupaciją, tai Lietuva šio karo metu turi pakelti jau antrą okupaciją. Pirmaisiais dabartinio karo metais atėjo Sovietų Rusijos okupacija, kuri, prasidėjus Vokietijos karui prieš Sovietų Sąjungą, buvo pakeista vokiečių okupacija.

Lietuva neturi jokių gamtos turtų, kaip antai geležis, anglis ar žibalas, kurie kaip kurias tautas praturtino, bet neretai buvo ir jų nelaimė, nes pritraukė kitas, galingesnes tautas. Savaimė ne per daugaugiausiai derliga žemė yra beveik vienintelis šaltinis, iš kurio minta lietuvių tauta. Ūkininkai sudaro gausią Lietuvos gyventojų sluoksnį. Jų vykdžius po pirmojo pasaulinio karo radikale žemės reformą, krašte pasiliko daugiausiai smulkūs ir vidutiniai ūkininkai, kurie verčiasi žemės ūkiu ir gyvulininkyste. Lietuva išveža mėsos gaminius, sviestą ir kiaušinius. Javų išvežama nedaug, tuo tarpu linai sudaro svarbų eksporto produktą. Kooperacija Lietuvoje yra plačiai išbujusi. Prieš karą ji buvo svarbiausias eksportininkas. Pavyzdingas Danijos žemės ūkis buvo idealas, kurio lietuvių ūkininkas siekė su dėmesio vertu pasiekimu.

Lietuvių tauta turi dideles istorines tradicijas, kurios pasiliko gyvos. Lietuvos valstybė išaugo per paskutiniuosius viduramžių šimtmečius ir galingiausia valstybė Europoje. Dabartinė Gudija daugiau kaip pusė tūkstančio metų iėjo į Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės rybas; taip pat dideli Ukrainos ir Rusijos pietai buvo valdomi jos didžiųjų kunigaikščių, kurie save vadino ne tik Lietuvos, bet ir "multorum ruthenorum" kunigaikščiais. Bet lietuvių nėra slavai, be to, tikyba juos skiria nuo Rytų slavų, kurie daugumoje yra stačiatikiai. Tuo tarpu kone visi lietuvių yra katalikai; tik maža jų dalis protestonai pakeitė savo tikybą reformacijos kovų metu. Tad jau vien dėl savo tikybos lietuvių orientuojasi į Vakarų Europą.

Du šimtmečius truko lietuvių tautos kovos su germanais, kurie trylikto šimtmčio pradžioje įsitvirtino dabartinėje Latvijoje ir Estijoje; tačiau germanai niekuomet nepajėgė pašalinti kylio, kuris juos skyrė nuo lukisio vokiečių reicho. Pagaliau ši kova pasibaigė germanų pralaimėjimu, ir 500 metų lietuvių valstybinė sieną su vokiečiais pasiliko nepasikeitusi.

Stiprėjant mokslovų valstybei, lietuvių vis labiau buvė išstumiami, kol 1795 m. Lietuva buvo užimta Rusijos. Ši okupacija truko iki pirmojo pasaulinio karo. Lietuvių tauta turi blogiausius atsiminimus iš ano okupacijos laikotarpio. Ji buvo pilnas taolinių ir religinių persekiojimų iš caristinių vyriausybių puses; antra vertus, lietuvių tauta niekuomet nepaliove kovojusi prieš svetimą valdymą.

Pirmojo pasaulinio karo metu Lietuva vėl statė savo valstybinę nepriklausomybę. Antrasis pasaulinis karas atnešė vieną svetimą okupaciją po kitos. Pirmiausia kraštą 1940 m. vasarą okupavo rusai, kurie savo draugiškumo su Vokietija metais pagriebe visa Pabaltijį. Kaip jau sakė-

ta, Maskva neieškojo Lietuvos gamtos turtų. Gryniausias imperializmas buvo ta priedant "Lietuvos vargo keliai". "Jeigu visa eilė Europos valstybių pripažįsta vieną svetimą okupaciją, tai Lietuva šio karo metu turi pakelti jau antrą okupaciją. Pirmaisiais dabartinio karo metais atėjo Sovietų Rusijos okupacija, kuri, prasidėjus Vokietijos karui prieš Sovietų Sąjungą, buvo pakeista vokiečių okupacija.

Kaip šešioliktoji Sovietų Sąjungos valstybė Lietuva egzistavo vienierius metus. Viso Lietuvos gyvenimo bolševizacija buvo vykdoma didžiausiu skubotumu. Ta pati tvarka, kuri du dešimtmečius įvesta Sovietų Rusijoje, buvo vykdoma ir čia. Tai reikė visišką lūžį su ta santvarka, kuri buvo savita Lietuvių tautai. Lietuviai žino, kad jų nusistatymas bolševizmo viešpatavimo atžvilgiu neatinka jų sąvokų, kuriuos kai kas yra susidarsęs apie gyvenimą Sovietų Rusijoje. Lietuviai nenori toms sąvokoms daryti įtakos.

Paminėjus Vokietijos-Rusijos karo pradžią pereinū metų birželio 22 dieną, sukilimą prieš bolševikus Lietuvoje ir nepriklausomybės paskelbimą birželio 23 d., Šveicarų laikraštis toliau taip rašo:

Tačiau lietuvių tautos vargai tuo nepasibaigė. Lietuvių tautinė vyriausybė pasiliko prie vairo tik kelias savaites. Kai karo veiksmams pasistūmė daugiau į Rytus, Lietuvą parėmė išimtinai vokiška civilinė administracija, kuri tuoju pat pašalino lietuvių vyriausybę. Iš trijų Pabaltijų valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estonijos — buvo sudarytas, kartu su Gudija, kuri per 20 metų priklausė Sovietų Sąjungai, naujas padaras — "Ostland", kuris laikomas "reicho komisariatu". Kaip matyti iš atsakingų vokiečių sluoksnių pareikimų, galutinį sprendimą esą norima priimti ateityje, po karo. Pagaliau, viskas priklausys nuo karo išvadu.

Jeigu vokiečiai palieka galutinius sprendimus ateičiai, tai iš kai kurių požymių vis dėlto matosi, kuo okupacinės įstaigos vadovaujasi. Vaidžiausiai dabartinis padėtis Lietuvoje aiškėja iš to fakto, kad vokiečių įstaigos nepanaikino nusavinimų, kuriuos įvykdė bolševikai. Ši politika tačiau paaiškėja, jeigu prisiminsime, kad kai kurie itaikingi sluoksniai Vokietijoje galvoja paversti Rytų Europą "kolonialiniu kraštu". Tai, grečiausia, tėra vieninteliai galimas išsiskikimas, kad Pabaltijje ūkininkai pripažįstami tiktai valdytojais, o ne savo žemės savininkais.

Tiesa, reprivatizacija (t. y. nuosavybės grąžinimas) pradėta amatininkams, smulkieks pramoninkams (iki 20 darbininkų) ir smulkieks pirkliams. Tačiau ir iš šių priemonių matyti, koks valdymas matytas Baltijos erdvės tautoms. Visą eilę vokiečių monopolinių bendrovių jau iš dalies parėmė stambiąja prekyba ir pramonė. Nueita net taip toli, jog įsteigti savo rūšies kapitalistiniai teismai. Byla, kurioje kaipo šalis dalyvauja vokiečiai, negali būti sprendžiama lietuvių teismo; tokią bylą sprendžia naujai įkurdinėjami vokiečių teismai. Šie trumpi duomenys, aiškūs (Pašaga 5-tam puslapyje)

LAIŠKAS VIENYBĖS SKAITYTOJAMS

Mūsų gyvenimas visas pagrįstas darbu ir pinigų. Miesto žmonės, anot Lietuvos kaimo gyventojų, gyvena iš pinigų. Pinigas varo pramonę, darbą, biznį ir pagal pinigą reguliuojamas mūsų kasdieninis gyvenimas ir sprendžiamas pragyvenimo lygis. Taigi, be pinigų nei mes, nei jūs negalime gyventi.

Mes leidžiame laikraštį, taip sakant, "ne šventa, dviasia," bet taip pat pinigų ir darbo pagalba. Kitaip sakant, mes taip pat gyvename iš pinigų. Pinigus gautus iš prenumeratų, skelbimų ir spaudos darbų mes išleidžiame už popierą, už metalą, už mašinų dalis, už elektros energiją, už gesą, rašalą, nuomą, mašinų taisymą, klieses, darbininkų algoms ir daugeliui kitų dalykų, be kurių laikraštis negali gyventi. Kada jūs laikui sumokate prenumeratą ir už skelbimus, mes laiku galime apmokėti savo sąskaitas ir kitas skolas, jeigu jūs vilkinate sumokėti už prenumeratą ir skelbimus, mes turime viikinti mokėti savo skolas, o vilkinimas sudaro daugiau išlaidų ir padidina skolas.

Mes gerai žinome, kad tūli mūsų skaitytojai be jokių blogų minčių vilkina sumokėti prenumeratą už laikraštį. Visai be jokio blogo noro prenumertose atidėliojašos — tai ryt, tai poryt sumokėsiu, —sako. Atrodo menkniekis, bet kada daug tokių skaitytojų prenumeratą atidėlioja sumokėti, mums pasidaro didelė suma ir, aišku, jos neturėjimas mums labai apsunčina laikraščio leidimą.

Lietuviška patarlė sako: "Skola ne rona, pati neužgis". Tą jau visi žino. Mes nemorime savo skaitytojus varginti nuolatiniiais laiškais ir raginimas delto, kad toki laiškais yra erzinantai o jų siuntinėjimas mums sudaro daug daugiau išlaidų. Todėl mes jų siunčiame mažai ir retai.

Pagelbėkite mums tas išlaidas sumažinti. Kaip tik jaučiate, ar žinote, kad prenumeratas laikas jau baigėsi, atnaujinkite pasiųsdami pinigų administracijai. Visuomet atsiminkite, kad mes turime nemažai obligacijų. Mes turime mokėti už darbą, už viską, mums niekas nieko dovanai neduoda.

Būkite ne tik geri Vienybės skaitytojai, bet ir prieteliai, prieteliškai pagelbėkit prisijusdam savo prenumeratą anksčiau ir laiku.

Dabar jau artinasi Kalėdos ir Nauji Metai, jums reikės pirkti visokių dovanų ir daiktų prieš šventes, tuomet gal sunkiau bus sumokėti už laikraštį. Todėl sumokėkite dabar, kad mes prieš naujus metus galėtume savo knygas sutvarkyti ir skolas išlyginti.

Kaip romėnai išvengdavo žemių nusavinimo

Romėnai, kaip ir dabar visose valstybėse yra, įvairiems valstybės reikalams galėdavo nusavinti bet kurio piliečio žemę. Tačiau valstybė pagal romėnų įstatymus negalėdavo nusavinti tos žemės, kuriame būdavo kas nors brangaus jų savinimui. Kartą kaž kuriam reikalui valstybei prireikė nusavinti garsaus poeto Vergilijaus dvarą. Vergilijus tačiau rado gerą išeitį. Jisai paskelbė musės laidotuves, suprašydams į jas daugybę žmonių. Palaikydus musę paaiškėjo, kad Vergilijus laidotuvėms išleido, mūsų pinigais skaičiuojant, apie 60,000 dolerių. Ir jo žemės nusavinimas atkrito, nes Vergilijus nusavinimo procedūros valdininkams paaiškino, kad jo musė buvo jam labai brangus dalykas ir valdžia negalinti nusavinti jo dvarą, kur palaikydavo Vergilijaus brangenybę — musę.

Maspetho žinios

Matysime karą paveiklus ir Lietuvą spalvose

Gruodžio 17 d. ketvirtadienį, nuo 7:30 v. v. Navicko salėje, prie 56 Rd. ir 60 gatvės, Maspeth matysime Kazio Motuzos rodomas, o Jono Valaičio aiškinamus šio bausiojo karo krutanciuosius paveiklus-filmas. Matysime ir gražiąją Lietuvą naturalise spalvose. Jie panašius paveiklus jau yra rodę keliskartus ir žmonėms labai patiko. Įžanga tik 35 c., o vaikučiams 15 centų.

Moterys veikia

Veiklesnės moterys prie Maspetho Piliečių klubo suorganizavo moterų klubiečių skyrių. Pirmininkė išrinkta M. Tamašauskienė, vicepirmininkė A. Kivytiene, Izd. A. Yočienė, fin. rašt. D. Broktertienė. Buveinė: 60-09—56 Dr., Maspeth.

Mirė

Mariona Mitchell (Michilienė), 42 m. amž., 660 Willowghy Ave., Brooklyn, mirė gruodžio 5 d. Pašarvota graboriaus Bieliausko koplyčioje. Palaidota gruodžio 8 d. 2 val. Cypress Hills kapinėse. Palikimą vyra Juozapą, 2 seseris: Oną, Aleną ir vieną brolių Jurgraborius Matthew P. Ballas gį. Laidotuvėms patarnavo (Bieliauskas).

Pirk bombų — bus bombų, priešą bombarduoti!

"Lietuvos vargo keliai"

(Iš 4-to puslapio)

Ku, dar neparodo tikros padėties dabartinės okupacijos metu. Visa eilė kitų aplinkybių šalia to fakto, kad tauta nėra šeiminingas savo krašte, sudarė Lietuvoję tą pačią atmosferą, kaip ir kitose Europos okupuotose valstybėse. Kai dėl komunizmo, tai lygiu būdu ir visas Pabaltijis, į jį žiūri panašiai, kaip ir suomių tauta. Betgi lietuvių tauta tikisi, kad įvykių eiga jai bus palanki. Pasilieka džiuginantis faktas, kad Amerikos Jungtinės Valstybės nei kiek neukrypo nuo savo principinio nusistatymo, pagal kurį visos tautos turi tą pačią teisę į laisvę".

PABAUDA

Bostono miesto "tėvai" ar galvos dar 1817 metais išleido įsakymą, kuris maždaug šitaip skambėjo: Kiekvienas asmuo, kuris rūkys ar turės prie savęs degančią pypkę ar cigarą gatvėje, ant tako ar bet kur prie prieplaukos, bus nubaustas \$2,00 pabauda. Ar tas įstatymas buvo atšauktas, ar ne, neteko girdėti.

BEVARDIS

Antras didžiausias kalnas pasaulyje, kuris yra Tibete ir yra 28.250 pėdų aukštumo iki šiol neturi vardo. Žemėlapiuose jis pažymėtas, kaip K-2.

Smulkūs skelbimai

PARDUODAMA DINER valgykla, moderniškai įrengta ir su baru. Indai, virtuvės įrankiai, cash register, sujungta su dvių didelių gražių kambarių plytų namelis. Tinkamas biznui ar gyvenimui. Viskas su moderniškais patalpinimais ir garo šiluma, prie pat trafiko ant kampo. Kreipkitės: SOL. L. YOUNGENTON, kampaas Ralph ir Remsen Aves. Brooklyn, N. Y. Tel.: DI 2-8174.

REIKALINGAS dženitorius 16 d. partamentų namai, su gera alga ir keikių kambarių Butu. Pagėduojama šeima. Kreipkitės 195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS kankina? Įsakykite Dekanio Galingos Mosties, pasitępkite ją ir matysite, kad jūsų rankų, kojų ar stėjų skausmus kaip ranka atims. Kaina: 75 c. Kreipkitės: Dekans Ointment Co. Hartford, Conn.

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN W. ANSELL
15 Park Row
New York, N. Y.
WOrth 2-8497

R. JOHN UREVICH
55 Liberty St.,
New York, N. Y.
REctor 2-4194.

S. BREDIS
197 Havemeyer St.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-9394

CL. VOKETAITIS
66 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-3622

WM. J. DRAKE
8905 131 Street
New York, N. Y.
JAmica 3-7722

ALF. J. WENTZ
219 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.
STagg 2-7177

K. JURGELA
359 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-1199

ANTHONY WESLAN
16 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
CUMberland 6-1260

KULBOKŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

(SUMNER-HART LIQUOR STORE)

132 SUMNER AVE., BROOKLYN, N. Y.

Lietuvis perka pas lietuvi!

Brooklyniečiam pažįstami Kulbokai visados yra pasiruošę patarnauti su geriausios rūšies degtine, vynu ir gerais importuotais gėrimais.

PRISTATOMA Į NAMUS

Tel.: EVergreen 8-7047 Lic. No. L1080

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
— 161 No. 6th Street

VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9219

DR. BLADAS K. VENCIVS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)

VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmica 6-3834

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)

VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

Lietuviškas Monopoliūs

LIQUOR
415 KEAP ST.
BROOKLYN, N.Y.—LIC. 817
TEL. EV. 7-2089
X. STRUMSKIS

REPUBLIC
BLEND 90%
20% 4 YRS. OLD
10% 6 YRS. OLD
Qt. 2.42
Pl. 1.24

STORE INC.

SEAGRAM
CALVERT
OLD OVERHOLT
CARSTAIRS

Visokios Rūšies
VYNU
Ir Importuotų
KONIAKŲ

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Isteigta 1882 m.

Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISIEMS SEIMOS NARIAMS

245-247 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7-2043

HENRY'S

SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ

199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(šalė Vienybės)

GARDOS NAMIE GAMINTI LEDAI GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŲS UZKANDŽIAI, SODE

Pietūs tarp 12 ir 2 val.

HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

PARDUODAMAS restoranas

labai geroje vietoje. Blznis yra žinomas per 13 metų. Pavedimo priežastis: savininkui mirus, našlei sunku apsidirbti, ji nori pasitraukti iš biznio. Kreipkitės:

Ona Franckevičienė,
216 Broadway, B'klyn, N. Y.

KAMBARIAI išnuomuojami vietiniams ir iš kitur atvykusiems. Visi patogumai. Kainos prielamos. Kreipkitės: Mrs. F. Adomunas, 317 Second st., Elizabeth, N. J.

NAMAI-BARGENAI

JEIGU ieškote arba norite pirkti "gerą namą ir nebrangiai," tai tuojaus kreipkitės žemiau pažymėtu antrašu, nes čia rasite didelį pasirinkimą ir geriausius bargenus, surėgistruotus iš visų apylinkių. Maloniai patarnaujame ir visokios APDRAUDOS-INSURANCE reikaluose. Rašykite, telefonuokite, arba asmeniai kreipkitės —

J. P. Machulis

REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

8656 — 85th Street,
Woodhaven, N. Y.

(Prie Forest Parkway stoties)
Tel. Virginia 7-1896

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

W B N X

1380 Kil. 5,000 watts.
LIETUVOS GARSAI
RADIJO PROGRAMA

Seitadieniais, 4:30 iki 5:00 v. vak.

Vedėjas
J. J. STUKAS, Jr.
Tel.: Market 2-5543
429 Walnut St., Newark, N. J.

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.

Šventadieniais susitarus
Tel. EV. 4-9458

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

Anko Altoriukas (Tūlės) paspaustu apdaru — 60c
Ta pati knyga, Celuloido graži apdaru — \$1.60
Vainikėlis, maža maldų knygelė — 50c
Kantičkos, visokių giesmių knyga \$1.75
Katekizmas ir Ministrantūra — 25c
Gydyklos nuo Baimės Mirties — 50c
Pontako Pilotas Galas — 10c
Apie Dangų, Saulę ir Mėnesį — 10c
Kabalas arba Saliamono Išmintis — 15c
Girtuoklių Gadzinkos — 15c
Tūkstantis naktų — 1ma dalis — 50c
Sapnų Knyga, apdaryta, su paveikslais — \$1.60
Lengvas Būdas Išmokti angliškai kalbėti be kito pagelbos — 35c
Mikailos Pradžiamimis — 25c
Istorija Seno ir Naujo Testamento, su paveikslais — 25c
Sveikata Ligoniams, knygelė, aprašo visokias žoles — 25c
Karvės, jų nauda ir kaip padaryt gerus sūrius — 25c

Z O L E S

Dusilio arbata 50c. Nerų arbata 85c. Vidurių Valytojas 60c. Plaukų Apaugotojas nuo pleiskanų ir pralūmo 60c. Moterų mėn. reguliatorius 60c. Kaulio ir Kokių arbata 60c. Kraujo Valytojas 60c. Peršalimo ir Kataro arbata 85c. Trajankės, stambius ie gerų šaknų 60c. Cukrinės ligos (diabetes) arbata 85c. Vyrųkimo patalpinimas, žolės 85c. Arbata dėl sumenkimo diabetuiams 85c. Vandens ligos arbata 60c. Inkstų ir akmenčių arbata 60c.

M. ZUKAITIS
333 Dean Street,
Spencerport, N. Y.

G-NASHING
the
AXIS
CHAIR

I asked my mother for fifty cents
To see the Emperor jump the fence,
I bought a stamp and he jumped like fun
And scorched his pants on the Rising Sun.

BUY WAR BONDS AND STAMPS

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451

MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS

Mēs pātys gaminamē ir pardavinējamē geriausios rūšies baldus

Duodamē lengvomis išsimokējimo salygomis, be jokiū nuosimējū

Ateikite pasižūrētī mūsū pardavinējamū baldū ir, tyčīs, palyginkite mūsū kainas su kitū krautuvījū karnomis

Jūs niekur kitur negausitē pigiau, kaip Petraičių Krautuvēsē.

Jūs mokēsitē už baldus, o ne už jų papuošimū

VIENYBĖ

Aštuoniolikinių registracija

Nuo gruodžio 11 d. pradėta registruoti visi 18 metų amžiaus jaunuoliai. Sukakę 18 metų amžiaus tarp nepos 1 d. ir rugp. 31 d. registruojasi gruodžio 11—17 dd. Sukakę 18 metų tarp rugsėjo 1 d. ir spalio 31 d. registruojasi gruodžio 18—24 dd. Kurie bus 18 metų amžiaus prieš sausio 1 d. privalo registruotis tarp gruodžio 26 ir 31 d.

Po naujų metų sukakę 18 metų amžiaus privalės registruotis savo gimtadienyje, o jei diena pasitaiko šventadieni, tai sekantią dieną po gimtadienio.

Lankėsi Brooklyne

Šiomis dienomis Brooklyne keletą dienų pas dr. J. Valukus buvo apsistojusi p. Anna Karužienė iš Amsterdam, N. Y. Ji čia lankėsi savo sūnų Arthurą, kuris tarnauja kaip vaistininkas Brooklyno Navy Hospital. Arthuras prieš kūrį laiką įstojo į Amerikos karo laivyną savanoriu.

Antras p. Karužienės sūnus John yra jaunesnysis karininkas karo laivyne, o trečias sūnus, kuris dabar baigia vaistininkystės mokslą Albany, N. Y. išėina į kariuomenę ateinančių metų vasario mėnesį.

P. A. Karužienė yra gerai pažįstama Amsterdamo ir kai kuriems Brooklyno lietuviams, yra buvusio velionio p. Karužos, Amsterdamo vaistininko žmona. Rep.

Susiziedavo

Birutės Merginų klubo narys, buvusi pirmininkė Elena Čepulskytė, 1727 Madison St., Brooklyn, N. Y., susiziedavo su Charles Katinu, lapkričio 29 d. Vestvūde įvyks 1943 m. sausio 2 d.

LIETUVIŲ MOTERŲ DĖMESIUI

Namų apsauga visuomet buvo gabios moteries rankose. Karo metu moteris turi būti civilinės apsaugos eilėse. Moterų rankose palikta šeimos sveikatingumo ir lengviau susirgusių ligonių priežiūra.

Gdytojai ir galeistingsios seserys šaukiamos karius ir pagalba. Jau pasireiškia jų trūkumas civiliniams gydytojams.

Kiekviena moteris dabar yra reikalinga apsaugoti savo mylimų šeimos narių namie.

Moteris turi pasitikėti savimi, turi mokėti, kaip prižiūrėti susirgusius šeimos narius!

Amerikos Raudonasis Kryžius visoje Brooklyno apylinkėje įsteigė Slaugymo Namie Kursus. Moterys nuo 17 m. amžiaus, mokančios skaityti ir rašyti angliskai, gali lankyti kursus viena ar du kartus į savaitę rytais, popietėmis ar vakarais, bus 50 pamokų iš viso. Raud. Kryžiaus galeistingoji sesuo dėsto pamokas. Kurso kaina 75 c., įskaitant ir knygas.

Moterys ir mergaitės išpildykite žemiau paduotą aplikaciją šiandien ir išsiųskite: Home Nursing Service, Brooklyn Chapter, American Red Cross, 7 Hanover Place, Brooklyn, Savo pajėgomis prisidėkite prie taikos laimėjimo!

Name ..... Tel. ....
Address ..... Date .....

Check Following morning ( ), afternoon ( ), evening ( ) course desired
I prefer one session a week ( ), two session a week ( )
My Choice of Center to take Course is:
7 Hanover Pl. Fulton & Nevins Sts ( ), B.klyn Museum ( )
130 Clinton St., Boro Hall ( ), Bay Ridge, 7420 4 Av. ( )
B.klyn College ( ), 595 E. 98 Brownsville E.N.Y. ( ) or
Wmsburg-Gpt. Health Center, 151 Maujer St. ( )
Išpildykite šį lapelį ir nusiųskite į 7 Hanover Place, telefonuokite Main 4-6001, nes registracija turi būti čia atlikta, o ne mokymo centruose.

Ir bitėms įvedė sukraus korteles

New Jersey žemės ūkio departamentas šiomis dienomis paskelbė, kad šią žiemą įvedama cukraus racionavimas New Jersey valstybės bitėms.

Kiekvienas bitininkas nuo dabar iki pavasario gaus po penkias tūkstantines dalis uncijos cukraus kiekvienai bitei, arba beveik tiek pat, kiek dabar skiriama žmogui.

Atletų klubo tradicinė pramoga

Kaip kasmet taip ir šiemet Brooklyno Atletų klubas rengia tradicinę "Oldtimerių" pramogą. Tokiose pramogose paprastai susirenka seni ir jauni klubo nariai šeimyniniam klubo narių pobūviui ir žinoma, paprastai gražiai pasiilksmina.

Kurie norite dalyvauti šioje pramogoje, bilietus išgyskite nieko nelaukdami klube, 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Šiemet "Oldtimerių" pramoga bus šeštadienį gruodžio 12 d. Atletų klubo būstinėje.

Medaus mėnesiui greitai praėjus

Ona ir Jonas Jakulevičiai. Štai kaip atrodo Ona ir Jonas Jakulevičiai, kurių vestuvės įvyko prieš keletą savaičių ir kurie neperseniai grįžo iš medaus mėnesio kelionės.

Vienybietis kariuomenėj

J. B. Stončius

Vienybietis Juozas B. Stončius jau kurį laiką yra Dėdės Samo tarnyboje. Šis jaunas Vienybės skaitytojas, Agnės ir Juozo Stončių sūnus yra gimęs Brooklyne. Aukštąjį chemijos mokslą ėjo Columbijos universitete. Jaunasis Stončius gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Net tolimoje Nova Scotia mokydamasis, dabartinis Dėdės Samo karys nesiskyrė su Vienybe — ir ten ją gaudavo. Juozo Stončiaus tėvelis yra žinomas biznesierius Brooklyne.

NAUJA PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA

Liet. Pil. klubo nauja valdyba: pirm. K. Kreivėnas, vicep. A. Linkus, Pol. Lyd. adv. Vižianskas-Weslan, išd. Vilčinskis, fin. sekr. Čepulis, maršalka Brazaitis. Biznio skyriaus direkt. pirm. Velička, sekr. Vaitukaitis, direkt. Balčiūnas ir Zukauskas. Vietoj mirusio Šabūno, išrinktas Bernotas.

Namų savininkams

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 18 d. 8 val. vakare., grab. Shalins įstaigoje, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Nariai ir norintieji tapti nariais namų savininkai kviečiami atsilankyti.

Uršulė ir Petras Vilčinskai

Ši pavyzdinga Brooklyno lietuvių pora, Uršulė ir Petras Vilčinskai, neseniai minėjo 25 metų vedybinių gyvenimo sukaktį. Vilčinskai yra seni Vienybietiai.

Vienybėje dirbęs linotypist, dabar dirbęs ūktur, Juozas Byronas susirgo ir gana sunkiai kovoja liga, įsimetusią į nugarkaulį. Gali tekti pasiūlyti operacijai.

Sutiksime naujuosius metus

Maspetho klubas rengia balių naujoms metams sutikti. Jis prasidės gruodžio 31 d. ir baigsis sausio 1 d. Įvyks klubas, 60-39 — 56 Drive, Maspeth. Įžanga 35 c. Bus gėra muzika, šokiai, valgių ir gėrimų. Klubas visada gerai vaišina ir atsilankiusius palinksmina. V.ba.

Rodysi filmas Jersey City

JERSEY CITY, N. J. — Retai pas mus įdomesnių pramogų būna, bet kai būna, tai visi einame. Visi ruošiasi sekmadieniui, gruodžio 13 d. į Parapijos salę prie Grand ir Manning gatvių eiti pažiūrėti karo filmos ir Lietuvos spalvotų paveikslų, kuriuos rodyti filmuotojas Kazys Motuzas, aiškina mūsų radijo kalbėtojas Jonas Valaitis. Paveikslai pradėdami rodyti 7 val. vakare. Įžanga 35 c., vaikams 15 c. Kada juodu rodo paveikslus, visada jų einame žiūrėti.

Trumpai

JONAS VALAITIS

Newarko Miltakiai namuose 734 Bergen St., Newark šiomis dienomis surengė savo dukrai Laurai gimtadienio pabuvį, kuriame dalyvavo 60 žmonių.

Pranas Balsys, ilgai gyvenęs 36 Scholes St., Brooklyne, jau trečias mėnesis tarnauja Amerikos prekybiniam laivynė. Šiomis dienomis jis lankėsi Brooklyne.

Prie kurį laiką susivedė Alberta Kulytė, 59-76 — 57th Rd., Maspeth, L. I. su Charles Victoru, 66-51 Fresh Pond Rd., Ridgewood.

Šiomis dienomis gimtadienį minėjo Balčiūnienė, 321 Chauncey St., Brooklyn, N. Y.

Savo gimtadienį šiomis dienomis taip pat minėjo Juozas Zupka, 31 Hill St., Brooklyne.

Gruodžio 4 d. į kariuomenę išėjo Vincas Rušinskas, Kastancijos ir Jono Rušinskų sūnus.

Savo penkių metų vedybinių gyvenimo sukaktuves minėjo Baltrais, 46 Hudson Ave., Brooklyne.

Albertas Petrauskas, 106-53 — 59 St., Ozone Park, L. I. išėjo tarnauti Dėdei Samui.

Ubrasas iš 112-14 — 111 St., Ozone Park tarnauja Pacifico pakraujyje kariuomenėj Giriasi priaugęs net 40 svarų.

Robert Ambrozė-Ambrozaitis žada Kalėdoms parvykti iš Fort Bragg, N. C. į Brooklyn.

Antanas Blais 131 Bank St. New York City įvyko tarnauti į kariuomenę.

Naujosios Gdynės vakarietė-bankietas įvyks sekmadienį, gruodžio 13 d. Grand Paradije salėje, Brooklyne. Pradžią 6 val. vak.

Matysime karo paveikslus ir Lietuvą

Penktadienį ir šeštadienį, gruodžio 11 ir 12 nuo 7:30 v. v. Pil. klube, 280 Union Ave., Brooklyne filmuotojas Kazys Motuzas rodyti, o Radijo kalbėtojas Jonas Valaitis aiškina šių dienų karo filmas ir įvykius. Rodysi ir Lietuvos vaizdus naturalėse spalvose. Bilietai 35 c., vaikams 15 c. Bus rodomi patys vėliausi karo įvykiai. Paveikslai, ne tik įdomūs, bet kiekvienam naudingi matyti. Rep.

Piliečių klubo šokiai

Brooklyno Lietuvių Piliečių klubas, vadovaujant vedėjui Zarancai, per gruodžio mėnesį šeštadienį vakarais rengia šokius. Įžanga tik vyrams kelia 25 c. Už įžangos bilietą vyrai galės šokti ir gaus 3 stiklines alaus. Moterims ir merginoms įžanga nemokama. Klubas salę yra 280 Union Ave., Brooklyne.

Klubas rengia Naujoms metams sutikti vakarą. Bilietai po \$2.50 asmeniui.

Susirinkime nutarta surengti socialinio pobūdžio pramogę. Jai surengti išrinkta komisija: Radzevičius, Chmieliauskas, Laukininkaitis, Strazdienė ir Antanas Mikalauskas.

Plaćiai diskutuota kariams mokesčių mokėjimas. Pasiskaityta už ir prieš mokėjimą. Išreikšta pageidavimas, kad Pildancioji Taryba imtųsi žygių suvienodinti kuopų ir narių pažiūras: arba visi nariai mokėtų, arba ne.

Kuopos valdyba įsipareigojo kitiems metams, po kiekvienam susirinkimui, pakviesti ką nors pasakyti SLA nariams naudinga tema paskaitas.

Taip kiekvienam susirinkime, taip ir šiam — daug narių mokėjo mokesčius. Išdidininkui ir fin. sekretoriui teko ilgai po susirinkimui dar tebepriminti mokesčius. Jonas Valaitis

Raudonasis Kryžius prašo kraujo

Brooklyno Raudonojo Kryžiaus skyrius prašo vietinių gyventojų duoti savo kraujo, kuris būtina reikalingas gelbėti sunkiai sužeistus kareivių ir jūrininkų gyvybes. To aukotų žmonių kraujo dėka tūkstančiai kareivių sužeistų frontuose ir laivuose išgelbėti ir dar tūkstančiai bus išgelbėti.

Brooklyno skyriui paskirta kvota — 2,000 pt. kraujo, iš kurio pagaminama kraujo plazma ir siunčiama į frontą ir atsargos centrus.

Ta kraujo plazma reikalinga laivuose, frontuose arti pozicijų, kur ji įleidžiama į sužeisto kareivio ar jūrininko gyslas. Sužeistasis tuoj sustiprėja ir dažnai pasveiksta.

To kraujo plazmos ypač labai reikia ir todėl Raudonasis Kryžius prašo visų gyventojų nuo 18 iki 50 metų amžiaus duoti kraujo. Jaunesni kaip 21 m. amž. kraujo davėjai turi gauti savo tėvų ar globėjų leidimą. Rašykite laišką apie sutikimą duoti kraujo Red Cross, Brooklyn Chapter, 57 Willoughby St., ar telefonuokite TRIangle 5-8040.

Tas kraujas gali būti reikalingas jūsų sūnui ar prietaiui.

Bayonne, N. J. mirė Vincas Pukštas, Elizabeth, N. J. mirė Domas Brazinskas, Silverstras Navikas, Mykolas Pečiulis ir Martynas Budreckis.

Vincas Sodaitis, 68 Maujer St., išėina į kariuomenę.

SLA 38 kp. veikimas

Ketvirtadienį, gruodžio 3 d. Piliečių klubo salėje, B.klyne įvyko SLA 38 kp. mėnesinis susirinkimas, paskutinis šiais metais, Jame išrinkta kp. valdyba sekantiems 1943 m. Pirmininku perrinktas Juozas Glaveckas. Vicepirmininku Viktoras Radzevičius. Buves vicep. Juozas Sniras iš Brooklyno išvyko ir apsigyveno Bridgeport, Ct. Išdininku perrinktas Petras Mačys. Finansų sekretorium perrinktas Antanas Saulys, protokolų sek. perrinktas Strazdas. Knygoms peržiūrėti komisija išrinkta Aymanas ir Stilonas. Organizatorium perrinktas Aymanas. Maršalka Jurgis Chmieliauskas.

Pirmą kartą kuopos istorijoje nutarta išrinkti korespondentus. Kadangi 38 kuopa viena didžiausių SLA organizacijų, tad ir veikimo joje yra nemaža. Bet veikimo maža berašoma spaudoje, tad nutarta net du korespondentus išrinkti. Ir išrinkta J. Stilonas, Naujosios Gdynės štabo narys ir Jonas Valaitis, Lietuvių Radijo Balso vedėjas. Juodu vienas vienas, kitas kitą susirinkimus aprašinė.

Jonas Shultzkis iš Arlingtono išvyko į J. V. marinus gruodžio 3 d. Antanas Laukevičius iš Newarko išvyko į kariuomenę gruodžio 7 d.

Lapkričio 21 d. Petras ir Marcelė Reikai iš Elizabetho minėjo savo 35 metų vedybų sukaktuves didelė puota, Elizabetho Lietuvių svetainėje.

Lapkričio 21 d. Kazimieras ir Ona Buinauskai iš Kearny minėjo savo 15 metų vedybų sukaktį, puota namuose.

Valeria Radzevičiūtė iš Elizabetho minėjo savo gimtadienį gruodžio 3 d.

Marijona Andriuskevičienė iš Jersey City minėjo gimtadienį gruodžio 6 d.

Lapkričio 28 d. Stanislovas Liudvinaičiai iš Lindeno minėjo savo 25 metų vedybų sukaktį didelė puota Hillsidėj. Dalyvavo daug svečių.

Sekm., gruodžio 6 d. Dixie viešbuty, New Yorke įvyko Lietuvos vėčių centro posėdis.

Vėlesnių New Jersey žinių girdėsite per J. Stuko radijo programą šeštadieniais, 4:30 iki 5:00 v. v. iš stoties WBNX 1380 kil., 5000 watts.

J. J. Stukas

Kas girdėt New Jersey lietuvioose

Pereitą savaitę New Jersey lietuviai išpirkto J. V. karo bonų už \$9,400 per mano ransonų sekretorium perrinktas Antanas Saulys, protokolų sek. perrinktas Strazdas. Knygoms peržiūrėti komisija išrinkta Aymanas ir Stilonas. Organizatorium perrinktas Aymanas. Maršalka Jurgis Chmieliauskas.

Pirmą kartą kuopos istorijoje nutarta išrinkti korespondentus. Kadangi 38 kuopa viena didžiausių SLA organizacijų, tad ir veikimo joje yra nemaža. Bet veikimo maža berašoma spaudoje, tad nutarta net du korespondentus išrinkti. Ir išrinkta J. Stilonas, Naujosios Gdynės štabo narys ir Jonas Valaitis, Lietuvių Radijo Balso vedėjas. Juodu vienas vienas, kitas kitą susirinkimus aprašinė.

Jonas Shultzkis iš Arlingtono išvyko į J. V. marinus gruodžio 3 d. Antanas Laukevičius iš Newarko išvyko į kariuomenę gruodžio 7 d.

Lapkričio 21 d. Petras ir Marcelė Reikai iš Elizabetho minėjo savo 35 metų vedybų sukaktuves didelė puota, Elizabetho Lietuvių svetainėje.

Lapkričio 21 d. Kazimieras ir Ona Buinauskai iš Kearny minėjo savo 15 metų vedybų sukaktį, puota namuose.

Valeria Radzevičiūtė iš Elizabetho minėjo savo gimtadienį gruodžio 3 d.

Marijona Andriuskevičienė iš Jersey City minėjo gimtadienį gruodžio 6 d.

Lapkričio 28 d. Stanislovas Liudvinaičiai iš Lindeno minėjo savo 25 metų vedybų sukaktį didelė puota Hillsidėj. Dalyvavo daug svečių.

Sekm., gruodžio 6 d. Dixie viešbuty, New Yorke įvyko Lietuvos vėčių centro posėdis.

Vėlesnių New Jersey žinių girdėsite per J. Stuko radijo programą šeštadieniais, 4:30 iki 5:00 v. v. iš stoties WBNX 1380 kil., 5000 watts.

G-NASHING
the
AXIS
by
ODD NARR

Mother, I found a dime today,
Quick, my darling daughter!
Hitler's out on a hickory limb.
Stamp him into the water.

BUY WAR BONDS AND STAMPS

U. S. Treasury Dept.

METINIS VIENYBĖS KONCERTAS Vasario Febr. 7d. 1943

LABOR LYCEUM SALĖJE,
947 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.